Màster d'Humanitats

Curs 2016-2017

Treball Final de Màster

La composició culta com a procés de creació neològica:

aproximació formal i descriptiva a partir de dos sistemes lingüístics

Ivan Solivellas i Ugena

Directora

Ona Domènech

1. Introducció

Aquest treball es proposa estudiar el procés de creació neològica per composició culta des d'una perspectiva formal i descriptiva, mitjançant l'anàlisi contrastiva de dos sistemes lingüístics, el català i el castellà. Aquesta anàlisi ens permetrà, doncs, aprofundir el coneixement i la descripció d'aquest procés de creació neològica, que és l'objectiu fonamental d'aquest treball. I també ens permetrà assolir un objectiu secundari: esbrinar si aquest procés té un funcionament paral·lel i una productivitat similar en ambdues llengües. Per fer aquesta anàlisi hem comptat amb dos corpus de neologismes formats per composició culta —un en català i un altre en castellà—, apareguts en la premsa escrita de Barcelona en els anys 2010-2016.

En què consisteix la composició culta? Quina productivitat té en cada un dels dos sistemes lingüístics? Quins en són els principals formants? En quina mesura tendeixen a l'hàpax? I quins mecanismes utilitza aquest procediment morfològic? Aquestes són algunes de les preguntes que motiven el present estudi, entre d'altres, sempre amb la intenció d'aproximar-nos a aquest procediment de creació neològica.

La composició culta és un procés de creació de mots que es troba a mig camí de la derivació i de la composició patrimonial. És un recurs molt típic de la creació terminològica, atès que els termes científics sovint es fonamenten en arrels grecollatines. Això no obstant, també ha esdevingut un mecanisme de creació de paraules d'ús comú, és a dir, que no pertanyen al món cientificotècnic. A més, és un mecanisme neològic que està en augment, d'acord amb alguns estudis previs,[1] i que genera un nombre important de neologismes.

Cal remarcar que no es tracta d'un estudi sociolingüístic, sinó d'un estudi formal de la composició culta com a mecanisme de creació lèxica a partir de l'anàlisi contrastiva d'aquest mecanisme en català i en castellà. Tot i que és cert que aquesta anàlisi ens permetrà esbrinar si hi ha un funcionament paral·lel i una productivitat similar en ambdues llengües. Com també és cert que, en tant que llengües en contacte i cooficials en un mateix territori, preveiem que hi haurà un grau d'interdependència, al qual també farem referència.

Paraules clau: neologia, morfologia, composició, composició culta, català, castellà.

[1] Vegeu Guerrero i Ramos (2009; 2012) i Bernal et al. (2016).

2. Índex

1. **Introducció**.....2

2. **Índex**.....3

3. **Neologia, neologismes i composició culta**.....4
3.1. *Neologia, neologismes i processos de creació lèxica*.....4
3.1.1. Els conceptes de neologia i neologisme.....4
3.1.2. L'Observatori de Neologia de l'IULA.....7
3.1.3. Recursos morfolexicològics de creació lèxica.....8
3.2. *La composició culta*.....15
3.2.1. Definició i característiques.....15
3.2.2. Aspectes problemàtics i rellevància.....19

4. **Constitució del corpus i estudi de les dades**.....20
4.1. *Corpus d'anàlisi i metodologia del treball*.....20
4.2. *Anàlisi contrastiva de les dades*.....22
4.2.1. La composició culta: productivitat i mecanismes.....22
4.2.2. Aspectes formals i particularitats de la composició culta.....24
4.2.3. Formes sufixades i prefixades.....26
4.2.4. Tendència a l'hàpax.....33
4.2.5. Coincidència entre ambdós sistemes lingüístics.....35

5. **Conclusions**.....36

6. **Bibliografia**.....38

Annexos.....41
Annex 1. *Corpus de neologismes per composició culta en català*.....I
1. Propis.....I
2. Impropis.....II
3. Híbrids.....IV
3.1. Amb una forma sufixada.....IV
3.2. Amb una forma prefixada.....V

Annex 2. *Corpus de neologismes per composició culta en castellà*.....XV
1. Propis.....XV
2. Impropis.....XVI
3. Híbrids.....XVII
3.1. Amb una forma sufixada.....XVII
3.2. Amb una forma prefixada.....XVIII

3. Neologia, neologismes i composició culta

3.1. Neologia, neologismes i processos de creació lèxica

3.1.1. Els conceptes de neologia i de neologisme

Abans de començar a parlar dels mecanismes de formació de mots i de la composició culta pròpiament dita, cal acotar els termes neologia i neologisme, en tant que són el camp d'estudi i la unitat d'anàlisi d'aquest treball, respectivament. Per començar, per tant, és interessant veure què diuen els diccionaris sobre el terme neologia. El DIEC2 el defineix com el «conjunt de processos de formació de noves unitats lèxiques»,[2] mentre que el DRAE,[3] així mateix, tampoc no aprofundeix gaire en la definició i entén que la neologia és un «proceso de formación de neologismos» i, alhora, el seu estudi. D'aquesta manera, podem deduir que la neologia és tant el procés de formació de nous mots, com el seu camp d'estudi, és a dir, forma part de la lexicologia.

Això no obstant, malgrat les definicions dels diccionaris, acotar el terme de neologia és una mica més complicat perquè té més d'una accepció. D'entrada, cal tenir en compte que «o conceito de neologia refere-se a todos os fenômenos novos que atingem uma língua» (Alves 1996: 11) i no només als fenòmens lèxics, quelcom que també assenyalen Cabré (2004: 27) i Fernández (1982: 18-19), entre d'altres. Més enllà, però, d'aquesta divisió tècnica, la realitat és que molts autors —i fins i tot els diccionaris— entenen la neologia essencialment com la creació de nous mots. Per aquest motiu, és convenient parlar de neologia en sentit estricte i en sentit ampli. La neologia en sentit ampli faria referència a qualsevol fenomen nou que afecta la llengua —sigui fonètic, morfològic, lèxic, etcètera—, mentre que la neologia en sentit estricte es referiria a la neologia lèxica, això és, a la creació de nous mots.

Fet aquest aclariment, al llarg d'aquesta investigació essencialment treballarem a partir de la neologia lèxica, la qual «puede consistir en la aparición de nuevas unidades, o bien en la aparición de nuevos significados para formas ya existentes en la lengua» (Fernández 1982: 11). També s'entenen com a neologismes lèxics els préstecs o estrangerismes, siguin o no adaptats, d'acord amb Alves (1996: 11) i Cabré (2004: 27). En resum, doncs, entendrem com a neologisme lèxic qualsevol mot nou que s'hagi incorporat a un sistema lingüístic, sigui a partir dels processos de formació morfològica, sigui per canvis semàntics o perquè ha estat transposat des d'una altra llengua. No hem d'oblidar, així mateix, que la neologia no es

[2] Consulta en línia, <http://dlc.iec.cat/> [2 d'abril de 2017].
[3] Consulta en línia, <http://dle.rae.es> [2 d'abril de 2017].

refereix exclusivament al fenomen d'innovació lèxica, sinó que també fa referència al seu camp d'estudi.

Segons Alves (1996: 13), citant Boulanger (1989), «a partir da década de 1970, o conceito de neologia começa a tornar-se polisêmico», atès que deixa de referir-se només a l'estudi descriptiu de la neologia i pren una «perspectiva normalizadora», viratge que també assenyala Cabré (2004: 27-28). De fet, per a aquesta autora, la neologia com a camp d'estudi es relaciona amb diferents activitats, que van des de l'estudi teòric i descriptiu dels neologismes, fins a una tasca lexicogràfica, passant també per l'elaboració de noves unitats lèxiques, així com una tasca de planificació lingüística.

D'altra banda, sovint s'ha diferenciat entre neologia general i neologia especialitzada o neonímia (Cabré 2004: 31) o entre neologia general i terminologia, en tant que la primera es refereix als mots d'ús general, mentre que la segona se centra en els mots tècnics o termes. Tot i així, per a Estopà (2010: 19), les diferències entre neologismes d'ús comú i neologismes terminològics «són poc nítides i responen bàsicament a condicions extralingüístiques més que lingüístiques».

També és important diferenciar entre neologia espontània i neologia planificada, especialment si tenim en compte que la segona respon a un fet institucional. Segons Cabré (2004: 29-30), la neologia espontània no respon a un criteri prou ferm, sinó que més aviat és una qüestió personal per tal de «denominar un concepte nou o bé introduir una variació expressiva (...)», mentre que la neologia planificada implica un estudi i la presa d'una decisió lingüística, atès que el seu objectiu «és dotar una llengua de recursos d'expressió i comunicació propis».

Quant al concepte de neologisme, cal tenir en compte que, com ocorre amb la neologia, pot aplicar-se a qualsevol pla de la llengua, atès que fan referència a qualsevol unitat lingüística nova. Això no obstant, en aquest treball ens limitem a estudiar els neologismes lèxics, que també són difícils de definir i acotar teòricament.

Efectivament, a l'hora de definir el concepte de neologisme ens trobem amb diferents criteris possibles. Seguint Cabré[4] (2004: 37), podem parlar d'un criteri diacrònic, un de lexicogràfic, un altre de caràcter psicolingüístic[5] i un altre de formal.[6] D'entrada, els dos

[4] Consulteu el peu de pàgina de l'obra citada.

[5] Cabré (2004) el defineix com a psicològic, però considerem més escaient el terme psicolingüístic, en la mesura que fa referència a la percepció que té un parlant sobre el fet lingüístic.

[6] En aquest cas, Cabré (2004) el defineix com a «inestabilitat sistemàtica», un concepte una mica ambigu i que, al cap i a la fi, fa referència a la forma que pren el mot en qüestió, la qual no queda del tot fixada.

darrers criteris ens semblen poc adequats, en la mesura que *1)* la competència lingüística no és equivalent en tots els parlants i, alhora, la percepció és molt més difícil d'objectivar; i *2)* la fixació formal d'un mot depèn de les institucions lingüístiques —l'IEC i la RAE, en concret— i la inestabilitat, o no, no depèn exclusivament de si és un mot nou, sinó de la implementació que té en la comunitat de parlants. Quants mots desconeix un parlant simplement perquè mai no els ha utilitzat? Quants parlants no vacil·len a l'hora d'escriure un determinat mot també, precisament, per desconeixença?

Dels dos criteris restants, el diacrònic i el lexicogràfic, considerem que el primer és el més adequat per a definir els neologismes. Com explica Estopà (2010: 18), de fet, el criteri temporal és l'element definidor del neologisme pròpiament dit, atès que és la marca de la neologia: la novetat, mentre que el criteri lexicogràfic —així com els restants— s'ha d'entendre com un possible mecanisme de detecció de la neologia. Per tant, podem dir que un neologisme és qualsevol unitat —en aquest cas lèxica— que ha entrat en el sistema lingüístic recentment i que, per aquesta raó, no apareix a les obres lexicogràfiques, és a dir, els diccionaris —criteri que adopta l'OBNEO i que seguirem en aquest treball.

La novetat d'una unitat, però, sempre ho és en relació amb un moment determinat i amb algú, de manera que el neologisme «és una unitat lèxica nova en relació amb un moment donat, amb els coneixements dels interlocutors i amb l'ús en una situació i des d'una perspectiva enunciativa determinades» (Cabré 2016: 130). Per aquesta raó, tot i que la temporalitat és un criteri conceptual que fàcilment ens permet teoritzar i definir què és un neologisme, a l'hora d'identificar-los i de detectar-los en un corpus textual determinat, el criteri lexicogràfic és el més objectivable, com indica Cabré (2004: 38).

Finalment, per a concloure aquest apartat cal parlar de la importància de la neologia en el marc de la lingüística. La neologia és el principal mecanisme que té un sistema lingüístic per a sobreviure, atès que una mostra clara de l'activitat d'una llengua i de la seva vitalitat és el fet de crear nous mots per a designar les noves realitats. Per aquesta raó diem que «la neologia és un dels recursos que fan servir les llengües per assegurar la seva continuïtat, i les llengües en procés de normalització per apuntalar la seva supervivència» (Cabré 2004: 19). Al cap i a la fi, una llengua que no s'actualitza i que, per tant, no pot designar les innovacions que tenen lloc globalment, és una llengua abocada a la substitució lingüística i a la seva posterior desaparició, com expliquen Cabré (2004: 20) i Giraldo (2016: 45). Per tant, podem dir que «la neología refleja entonces la evolución y la vitalidad tanto de una lengua como de una

sociedad, de una cultura» (Giraldo 2016: 45).

En aquest sentit, i continuant amb els arguments exposats per Cabré (2004), de qualsevol sistema lingüístic s'espera que sigui flexible, que permeti intercanvis amb altres sistemes i que, alhora, es mantingui actualitzat, en tant que sistema modernitzat. A propòsit d'això, doncs, la neologia és cabdal per a garantir l'equivalència entre aquells sistemes lingüístics internacionals —com l'anglès, per exemple— i els que no ho són i mantenen una situació de minorització. Al cap i a la fi, «una de les mostres del vigor intern i extern d'una llengua és la seva capacitat de crear noves paraules» (Cabré 2004: 28), les quals no només permeten designar noves realitats o conceptes, sinó que suposen, també, «un movimiento de renovación del léxico», com apunta Fernández (1982: 28).

3.1.2. L'Observatori de Neologia de l'IULA

Les dades que explotarem al llarg d'aquest treball han estat obtingudes de l'Observatori de la Neologia (OBNEO) de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada,[7] per la qual cosa explicarem breument què és l'OBNEO i quines activitats du a terme. Així mateix, també veurem quina metodologia utilitza i com treballen els diferents investigadors que en formen part —atès que és la metodologia que hem assumit al llarg de la investigació.

L'Observatori començà la seva tasca cap a finals dels anys vuitanta del segle XX i ha continuat funcionant fins als nostres dies, al mateix temps que ha ampliat projectes i ha creat tot un conjunt de xarxes d'observatoris de la neologia. Cal destacar que aquesta continuïtat ha estat possible en la mesura que es tracta d'un projecte col·lectiu que utilitza una metodologia de treball objectivable, quelcom que ha permès la realització d'una activitat homogènia.

Com explica Domènech (2008), l'OBNEO va ser creat l'any 1989 per la doctora Maria Teresa Cabré i Castellví a la Universitat de Barcelona i després fou traslladat a la Universitat Pompeu Fabra, l'any 1993. Al començament, se centrava en el buidatge de la premsa escrita de l'àrea de Barcelona, tant en català com en castellà, perquè el seu objectiu era actualitzar els diccionaris normatius. Però amb el temps va anar ampliant la recerca en dos eixos: primer, respecte dels sistemes lingüístics a analitzar i, segon, amb relació a les fonts de buidatge, incorporant fonts audiovisuals i, més recentment, xarxes socials, com Twitter (Domènech 2016).

[7] Que pertany a la Universitat Pompeu Fabra, però que inclou investigadors i lingüistes de diferents universitats.

L'Observatori de Neologia també ha propiciat, com hem explicat, la creació de diferents xarxes d'observatoris. Aquestes xarxes s'agrupen en diferents projectes[8] que han permès la creació d'una macroxarxa d'observatoris, els qual apliquen la mateixa metodologia i estudien diferents sistemes lingüístics, no només el català i el castellà.

No és estrany que inicialment —i sobretot— la tasca principal hagi estat el buidatge de la premsa escrita, en la mesura que «el discurso periodístico es idóneo para el estudio del fenómeno de la neología, principalmente a partir de la prensa escrita, dada la fijación que aporta el texto impreso» (Giraldo 2016: 39). A la ràdio i a la televisió, sovint els usos lingüístics són més distesos i la neologia és efímera. Amb això, però, no pretenem negar la importància d'estudiar la neologia més enllà de la premsa escrita: l'estudi de les noves unitats lèxiques és rellevant en tots els àmbits d'ús de la llengua, no només en els diaris o revistes, atès que l'aportació de dades, com major sigui, permet estudis més profunds i diversos.

Una qüestió rellevant és el criteri que utilitza l'OBNEO per a detectar els neologismes i la metodologia usada per a buidar i emmagatzemar les dades. Com ja hem assenyalat anteriorment, el criteri més objectivable és el lexicogràfic, per això, aquest és el criteri seguit per l'OBNEO, d'acord amb el qual una unitat es considera neològica sempre i quan no aparegui en un corpus lexicogràfic d'exclusió fixat prèviament. Aquest corpus és el *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC i el *Gran diccionari de la llengua catalana* de l'Enciclopèdia Catalana, en cas del català; i el *Diccionario de la lengua española* de la RAE i el *Diccionario de uso del español de América y España* de VOX, en el cas del castellà.

3.1.3. Recursos morfolexicològics de creació lèxica

En aquest apartat veurem els diferents recursos que té un sistema lingüístic per a formar nous mots a partir, sobretot, de les aportacions de Cabré (1994), Lang (1992) i Varela (2005). Com sabem, els recursos poden ser d'índole diversa, de manera que n'hi ha de fonològics, lèxics, semàntics, sintàctics i morfològics. De tots aquests recursos, ens centrarem en els de caràcter morfològic, en la mesura que representen els més productius a l'hora d'obtenir noves unitats lèxiques. És important, per tant, esquematitzar els diferents recursos de què disposa la llengua per a formar nous mots per dues raons cabdals: la primera, per analitzar-los i veure'n les particularitats i, la segona, per a situar la composició culta en el marc d'aquests mecanismes de creació neològica.

[8] D'acord amb el seu web corporatiu <http://www.iula.upf.edu/OBNEO/obxarca.htm>.

Un dels processos més comuns avui dia és **l'escurçament**, que és un recurs fonològic —o morfonològic i sintàctic, en alguns casos—, que podem definir com la reducció formal d'un mot o d'un conjunt de mots. Aquest recurs, així mateix, consta de diferents procediments, com són l'acronímia, la siglació, la truncació o l'escurçament d'un sintagma. **L'acronímia** consisteix a obtenir un mot a partir dels fragments d'un sintagma, és a dir, utilitzant dues síl·labes d'un sintagma nominal, obtenim una paraula nova, més sintètica. Un exemple seria el cas d'*autobús*, provinent d'*automòbil òmnibus*. Un procediment molt semblant és el de **la siglació**, que també crea mots a partir d'un sintagma nominal, però només prenent la lletra inicial de cada mot que composa el sintagma. El cas més paradigmàtic, en aquest sentit, seria el d'*ovni*, provinent del sintagma nominal *objecte volador no identificat*. D'altra banda, l'**escurçament de sintagmes** consisteix a obtenir, igualment, un mot a partir d'un sintagma mitjançant la supressió d'un o més mots que el conformen, deixant-ne només un —el primer, generalment. Un exemple seria el cas de *mosso*, per a referir-se a *mosso d'esquadra*.[9]

Al costat d'aquests recursos, tenim un altre procediment d'escurçament, **la truncació**, que és dona quan la nova unitat lèxica no es crea a partir d'un sintagma nominal que és escapçat, sinó que prové d'una paraula amb un nombre relativament elevat de síl·labes. Un exemple seria el cas de *tele*, per *televisió* o el de *cine*, per *cinema*. Es tracta, però, d'un procés problemàtic perquè «la base no genera un derivado semánticamente diferente de ella misma, pero sí una forma apocopada (...)» (Lang 1992: 260). Malgrat tot, aquestes unitats resultants han calat en el lèxic i, de fet, no només són utilitzades de manera general, sinó que, com indica Lang, generen mots derivats, sigui per prefixació o sufixació, i compostos. Al cap i a la fi, aquest procediment «está en relación con la preferencia por un tipo de lenguaje sintético, acorde con los nuevos estilos de vida» (Lang 1992: 262).

Un altre recurs, al costat de l'escurçament, és el de **la conversió o hipòstasi**, que és de caràcter sintàctic. Consisteix a formar paraules noves a partir d'una altra existent, mitjançant un canvi de categorial gramatical, de manera que obtenim un verb a partir d'un nom o un adjectiu, o bé un nom a partir d'un verb, com explica (Cabré 1994: 90). La conversió, així mateix, té dos procediments principals, la verbalització —això és, la creació de verbs— i la deverbalització —és a dir, la creació de noms a partir d'un verb. Són exemples d'aquest procediment l'obtenció del mot *bes*, a partir de *besar*, que és un cas de deverbalització, i l'obtenció d'*arrelar* a partir d'*arrel*. Això no obstant, Cabré (1994) també considera d'aquest

[9] Exemple extret de la Neolosfera <https://neolosfera.wordpress.com/2014/06/17/>.

tipus mots com *pont* o *agut*, en els usos de *moviment pont* i *cantar agut*, respectivament, en la mesura que també hi ha una transcategorització.

Al costat de la conversió, també trobem un mecanisme que actua mitjançant un canvi, en aquest cas no sintàctic, sinó de significat. Efectivament, una altra manera d'obtenir noves unitats lèxiques és mitjançant el que denominem **gir semàntic** o resemantització, és a dir, utilitzar un mot amb un significat diferent del que té originàriament. Els parlants sovint recorren a usos metafòrics per a designar realitats noves —o no tan noves— que s'assemblen a una realitat que ja coneixen. Un cas paradigmàtic és el de *ratolí*, en tant que element del maquinari informàtic, per analogia amb l'animal. És un recurs molt utilitzat, tot i que és menys visible que altres recursos, com la sufixació (OBNEO 2004: 206).

D'altra banda, abans de parlar dels recursos morfològics pròpiament dits, cal també fer un especial esment al procés de **manlleu**.[10] En aquest cas, no és un procediment fonològic, sintàctic o semàntic, sinó que és un recurs lèxic que consisteix a adoptar un mot provinent d'un altre sistema lingüístic. És important, doncs, tenir present que no és un procés de creació en sentit estricte, sinó que és un procés d'adopció de mots aliens, que té un caràcter extralingüístic, en la mesura que és conseqüència d'una situació de llengües en contacte, per causes diverses (Cabré 1994: 97). Els manlleus, així mateix, presenten diferents graus d'interiorització en un sistema lingüístic, segons la percepció que en tinguin els parlants, de manera que és innegable que la forma *fúting* és percebuda com a més pròpia —com demostra el fet que respon a les normes ortogràfiques pròpies—, que no pas *software*. Cal distingir, a propòsit d'això, entre els manlleus adaptats i els manlleus no adaptats. Els manlleus no adaptats són aquells que mantenen la grafia de la llengua d'origen, mentre que els adaptats responen a la grafia del sistema lingüístic propi.

A continuació, ens centrem en els recursos morfològics pròpiament dits, que engloben els procediments més productius en l'àmbit de la creació neològica. Bàsicament podem fer una divisió dual entre la derivació i la composició. En termes molt generals, **la derivació** suposa obtenir nous mots a partir de l'addició d'afixos, mentre que **la composició** consisteix a unir dues bases per a aconseguir-ne una de nova. Tot i la clara divisió que s'estableix des de la teoria lingüística, cal tenir en compte que la frontera és difusa i difícil de determinar, de manera que trobem casos en què un element és a cavall entre la derivació i la composició,

[10] A banda dels manlleus, també tenim els calcs, que consisteixen en la còpia d'estructures o formes provinents d'un altre sistema lingüístic, com si es tractés d'una traducció literal. Tampoc no són un exemple de creació de mots, sinó la transposició de les estructures d'un sistema lingüístic a un altre.

com ocorre, precisament, amb la prefixació i la composició culta.

Per **derivació** s'entén el procediment d'addició d'afixos a una base, per a obtenir una unitat lèxica nova, tot i que també hi ha lingüistes que consideren com a derivació l'obtenció de mots nous sense addició d'afixos, com explica Varela (2005: 31), quelcom que inclouria en la derivació el procediment de conversió, abans explicat. En aquest treball, però, considerem que la derivació només consisteix en l'obtenció de noves paraules a partir de l'addició de sufixos o prefixos, o ambdós alhora. D'acord amb Varela (2005: 33), la derivació és un procediment molt semblant a la flexió respecte del funcionament, però formalment són diferents. Així, tot i que tant la flexió com la derivació funcionen mitjançant l'addició d'afixos, les diferències són clares i múltiples.

D'entrada, la flexió compta amb un nombre limitat d'afixos, que són, tant en català com en castellà, sufixos, com apunta Varela (2005: 33) a propòsit del castellà. A més a més, també hem de tenir en compte altres consideracions: *1)* la derivació pot canviar la categoria gramatical de la paraula, mentre que la flexió no ho fa; *2)* els morfemes flexius depenen de la sintaxi, a diferència dels morfemes derivatius; *3)* la derivació no és un procediment automàtic ni és totalment productiu i *4)* en la derivació, podem trobar irregularitats entre el primitiu i el derivat des del punt de vista del significat (Varela 2005: 33).

La derivació, doncs, i com he avançat anteriorment, la podem dividir en tres procediments: la sufixació, la prefixació i la parasíntesi. Com el seu nom indica, la sufixació consisteix en l'obtenció de derivats a partir de l'ús de sufixos, és a dir, afixos aplicats rere la base, mentre que la prefixació consisteix en el mateix procediment, però aplicant els afixos davant de la base —són els prefixos. Però hi ha casos en què ens trobem mots amb un prefix i un sufix a la vegada, de manera que només s'entén la paraula en conjunt: si agafem només la base i un dels dos afixos, el resultat és una unitat incompleta (Cabré 1994; Varela 2005). A continuació, explicarem breument cada un dels diferents procediments derivatius.

En primer lloc, **la sufixació** «és un dels recursos més productius en català per a la formació de paraules noves» (Cabré 1994: 34), una alta productivitat que comparteixen altres sistemes lingüístics, com el castellà, segons Varela (2005: 41), qui entén que «la derivación léxica mediante sufijación es el procedimiento de formación de palabras más productivo, general y variado de nuestra lengua». Es tracta d'un procediment mitjançant el qual podem formar noms, adjectius, verbs i adverbis, a partir de diferents categories gramaticals, de manera que l'addició del sufix pot modificar la categoria de la base.

En segon lloc, trobem **la prefixació**, que «no és en català tan diversa com ho és la sufixació» (Cabré 1994: 70). Efectivament, les possibilitats d'obtenir mots nous mitjançant l'addició d'un prefix són menors que les de fer-ho mitjançant un sufix, en la mesura que hi ha més limitacions i restriccions (Cabré 1994: 70), per tant, és un procediment menys productiu. Així mateix, la prefixació, a diferència de la sufixació, generalment no modifica la categoria gramatical de la base, excepte en alguns casos concrets,[11] i, alhora, no genera una fusió entre base i afix, sinó que hi ha una clara diferenciació[12] (Varela 2005: 57).

Molts prefixos tenen relació amb mots d'origen grec o llatí o preposicions del sistema lingüístic propi (Varela 2005: 58). Això no obstant, és important no confondre'ls amb els denominats prefixoides, és a dir, mots que actuen com un prefix, però que no ho són. A diferència dels prefixos, els prefixoides «no tienen limitada su posición a la izquierda del lexema (...) e incluso pueden recibir ellos mismos prefijos (...) y sufijos (...)» (Varela 2005: 59-60). Aquesta diferenciació entre prefixos i prefixoides, emperò, no és acceptada per tots els lingüistes, de manera que trobem disparitat d'opinions i, fins i tot, aportacions que consideren la prefixació com a part de la composició i no de la derivació. En aquest treball, considerarem que la prefixació és un procediment derivatiu que només inclou les construccions mitjançant prefixos àtons. Per contra, les construccions en què intervenen prefixoides —així com prefixos tònics— les considerarem part de la composició —especialment de la composició culta.[13]

Finalment, el tercer recurs que ofereix la derivació és **la parasíntesi** que, seguint Cabré (1994: 88), podem definir com un «fenomen que tradicionalment s'ha considerat a cavall entre la prefixació i la sufixació». Són mots que tenen un prefix i un sufix adjuntats a una base, amb la peculiaritat que la base i el prefix o el sufix, de manera autònoma, no fan referència a un mot real, sinó que és necessari el conjunt format per la base i els dos afixos. Un exemple seria el mot *trifàsic*,[14] en què tant **fàsic* com **trifase* no fan referència a unitats lèxiques conegudes. Es tracta, com podem veure, d'un mecanisme aparentment senzill, però

[11] En aquest punt, hi ha disparitat d'opinions, segons diferents aportacions. Per a Cabré (1994: 70-71) certs prefixos sí que poden recategoritzar la base i generar verbs a partir d'adjectius, adverbis o noms, mentre que per a Varela (2005: 57) els prefixos no tenen capacitat de recategorització. La disparitat d'opinions, així mateix, no rau en el fet que parlin de dos sistemes lingüístics diferents —atès que les possibilitats són les mateixes—, sinó que respon a diferents perspectives.

[12] Varela (2015: 57) matisa aquest punt, en la mesura que les paraules ja prefixades en llatí o que s'han lexicalitzat sí presenten un grau de fusió bastant elevat, semblant al dels sufixos.

[13] Seguim, doncs, el criteri establert per Solà et al. (2002: 761).

[14] Exemple extret de Cabré (1994: 88).

difícil d'explicar, en la mesura que, d'acord amb la hipòtesi de la combinació binària,[15] els elements només poden combinar-se per parells i, així mateix, tampoc «no acceptem en el diccionari teòric unitats lèxiques que no siguin mots reals de la llengua» (Cabré 1994: 89).

Conclourem aquest apartat parlant breument de **la composició**, que és un procediment mitjançant el qual, segons Varela (2005: 73), «unimos dos o más lexemas para formar una nueva palabra con un sentido único y constante». Les bases lèxiques dels compostos, així mateix, poden ser o bé mots del sistema lingüístic, o bé temes d'origen grec o llatí, tot i que aquests darrers són considerats afixos per part d'alguns lingüistes. Això no obstant, hi ha evidències diverses que demostren que no es tracta d'afixos, sinó de bases,[16] atès que *1)* els afixos, combinats entre si, no generen unitats lèxiques; *2)* aquests formants poden ocupar, a diferència dels afixos, tant una posició inicial com final, i *3)* també poden generar nous mots adjuntant-hi un afix (Varela 2005: 74).

La composició, així mateix, és un recurs que ha generat diferents controvèrsies a nivell teòric, sigui per la dificultat de definir el concepte de compost, sigui perquè s'han estudiat des de perspectives diferents —una perspectiva sintàctica i una de lexicalista. Al llarg d'aquest treball no ens interessa entrar en la problemàtica teòrica de la composició, tot i que la perspectiva que assumim serà de base lexicalista; en aquest sentit, entenem per compostos aquelles unitats lèxiques que s'han format mitjançant procediments morfològics, que es troben dins el component lèxic de la gramàtica i que, per tant, no emanen de les regles sintàctiques, d'acord amb les aportacions de Cabré (1994: 75).

Respecte dels compostos, com afirmen Pérez et al. (2004: 247-248), cal tenir en compte que «no constitueixen un conjunt homogeni» i que podem classificar-los segons la seva estructura o segons els mecanismes mitjançant els qual s'han format. Segons la seva estructura, distingim entre compostos endocèntrics i exocèntrics: els primers són aquells compostos en què el nucli forma part del compost —per exemple *filferro*— (2004: 249) i, per tant, una de les bases és la base nuclear, mentre que en els segons, el nucli és extern al compost —com ocorre amb *parabrisa*. D'acord amb Varela (2005: 76), «el núcleo —o elemento determinado— es el que impone la categoría gramatical al compuesto en su totalidad y, en la mayor parte de los casos, también su género», de manera que en els compostos exocèntrics, les característiques de la unitat composta depenen d'un element extern

[15] Vegeu Cabré (1994: 89) i Lang (1992: 243).

[16] En aquest cas, parlem de formants, en la mesura que són unes bases amb unes característiques particulars, diferents de les bases pròpiament dites, que són mots patrimonials.

i no de les bases lèxiques que formen el compost (Pérez et al. 2004: 249). Així, el compost *parabrisa*[17] depèn d'un nucli extern, com podria ser *vidre parabrisa*, que imposa el gènere i el nombre.

Pel que fa a la classificació segons el mecanisme utilitzat, hi ha diferents possibilitats, però hem optat per partir de la proposta de Todolí,[18] que diferencia entre *1)* compostos propis o sintètics; *2)* compostos cultes i *3)* compostos sintagmàtics o sinàptics (Pérez et al. 2004: 248-249). Els compostos cultes els treballarem amb detall a l'apartat següent, de manera que a continuació parlarem breument dels compostos sintètics i dels sinàptics. En termes generals, podem dir que la diferència entre aquests dos tipus de compostos rau en la seva forma: els sintètics apareixen representats com una única unitat —com *parallamps*—, mentre que els segons tenen l'estructura d'un sintagma —com *porc senglar* o *càmera de vídeo*. Dins d'aquests darrers compostos, els preposicionals —del tipus *càmera de vídeo*— generen molts conflictes entre els lingüistes per a classificar-los com a sintagmes o com a compostos, en tant que tenen propietats que clarament són pròpies d'un compost i, alhora, d'altres que els en distancien (Varela 2005: 81).

A propòsit d'aquests debats sobre si es tracta o no de compostos, de sintagmes o de locucions, hi ha diferents criteris, que no reproduirem en aquestes pàgines, en la mesura que no és part de la investigació proposada. Val a dir, però, que considerem que ha d'imperar el criteri semàntic,[19] segons el qual qualsevol unitat que tingui un sentit únic i propi ha de considerar-se com una unitat lèxica composta, atès que té un alt grau de lexicalització, quelcom que el diferencia clarament d'un sintagma. Per tant, al llarg d'aquesta obra considerarem com a compostos les unitats sintagmàtiques que semànticament tinguin un «significado global unitario y un referente único» (Varela 2005: 81).

[17] Exemple extret de Pérez et al. (2004: 249).

[18] Todolí també parla dels reduplicatius, en què inclou formes com *xino-xano* (Pérez et al., 2004: 248), en canvi, considerem que no es tracta de compostos, sinó de mots obtinguts mitjançant procediments fonològics, concretament del tipus onomatopeic.

[19] Vegeu les aportacions de Todolí (Pérez et al. 2004: 251-252).

3.2. La composició culta

3.2.1. Definició i característiques

A l'hora de definir què és la composició culta trobem diferents aportacions teòriques. Així, per a alguns lingüistes, la composició culta es limita únicament a les unitats lèxiques formades per dos o més lexemes històrics o d'origen grecollatí, mentre que alguns altres consideren determinats formants cultes, amb valor prepositiu o adverbial, com a prefixos o, fins i tot, prefixoides. És a dir, no hi ha un acord sobre quins són els límits de la composició culta.

Això no obstant, per a aquest treball assumim la metodologia i les propostes de l'Observatori de Neologia, en la mesura que és una perspectiva més pràctica, tot i no entrar en el debat teòric pròpiament dit. Així, per composició culta entenem el procediment mitjançant el qual es generen noves unitats lèxiques que contenen un element culte —mínim— o bé aquelles que es *formen a la manera culta*. Seran considerades d'aquest darrer tipus aquelles unitats lèxiques formades per dues bases patrimonials enllaçades mitjançant les vocals *–i–* o *–o–*. A partir d'aquesta definició, considerem compostos al·lògens *1)* totes les unitats amb dos o més formants cultes; *2)* les unitats formades per una base patrimonial i una forma prefixada o sufixada —i aquí entren, doncs, els prefixoides— i *3)* els mots formats per dues bases patrimonials, però amb un *comportament culte*.

Un altre problema afegit, amb relació a aquest procediment morfolexicològic, és la seva denominació. Sovint s'ha denominat composició culta, precisament perquè hi intervenen bases d'origen grec i llatí i, alhora, perquè es tracta d'un procediment de creació terminològica molt productiu, és a dir, que té un sentit tècnic o culte. Això no obstant, actualment és un procediment que ha transcendit la creació neològica especialitzada i ha esdevingut un dels procediments més productius de creació de nous mots, en general, segons Guerrero i Pérez (2009; 2012). Per tant, «el caràcter culte d'un mot no s'ha de confondre amb el caràcter culte d'un procés de formació de mots; ni, en el cas que ens ocupa, amb un procés de composició» (Cabré 1994: 84).

Malgrat tot, es tracta d'un tipus de composició especial, que actualment gaudeix d'una gran productivitat, essencialment en la premsa escrita, com apunten Cañete et al. (2015: 54), quelcom que demostra que és un procediment reservat a certs àmbits que, com a mínim, podem classificar com a més formals i fixats. Tot i així, la seva popularització demostra que és un procediment més de creació neològica, amb un alt grau de productivitat tant en català com en castellà. Per tant, més enllà de la denominació —Cabré també en diu composició

al·lògena (1994: 82)—, cal estudiar aquest procediment sense limitacions i, sobretot, sense que l'etiqueta denominativa eclipsi[20] el procediment en si: el nom no fa la cosa.

Un cop aclarit què és la composició culta i quins són els seus límits, a continuació comentarem una mica més a fons aquells aspectes que hem incorporat a la nostra metodologia d'anàlisi. Pel que fa al punt de vista semàntic, segons Bernal (2016: 79), generalment «el significat dels formants cultes es manté d'acord amb el significat etimològic», tot i que hi ha diferents casos de canvi de significat, entre d'altres causes, per mor de la resemantització metafòrica. A més, hi ha usos en què els formants només tenen un significat valoratiu.

També és important assenyalar una altra característica que, si bé no afecta tota la composició culta, afecta especialment els formants que han estat considerats prefixos per part d'alguns lingüistes —i que no ho són. A diferència dels prefixos, «només les formes cultes poden formar part de mots en què el radical també sigui una forma culta no existent independentment en la llengua» (Solà et al. 2002: 786). Aquesta característica, doncs, ens permet veure clarament que aquestes formes, malgrat tenir un comportament molt semblant al dels prefixos tònics —els quals es consideren un tipus específic de composició—, no són equivalents totalment. Per aquesta raó, considerem que aquests formants, tot i el seu comportament prefixoide, són formants cultes o al·lògens.

Un cop definit el concepte de composició culta i assenyalades les principals característiques d'aquest mecanisme de creació neològica, a continuació elaborarem una classificació dels diferents compostos cultes, segons diferents criteris, perquè considerem que és una qüestió rellevant i, alhora, perquè volem fer una aportació pròpia. Efectivament, segons la bibliografia que consultem, les classificacions dels compostos cultes són diverses, quelcom que també respon als diferents tipus d'enfocaments des dels quals es tracta aquest fenomen.

En aquest cas, establirem una classificació segons tres possibles criteris: *1)* el criteri formal, que ens permet classificar els diferents compostos d'acord amb els seus formants, quelcom que oferirà una perspectiva àmplia de la composició culta; *2)* el criteri gramatical, seguint les aportacions de l'IEC (2016), que ens permet classificar els compostos al·lògens segons la seva categoria gramatical i, finalment, *3)* el criteri de l'ús, que ens permet diferenciar entre compostos cultes tècnics i compostos cultes popularitzats.

[20] Amb aquest apunt, doncs, pretenem deixar de banda les consideracions de si la composició culta banalitzada ja no és ben bé culta, sinó cultoide, com defensen alguns lingüistes, a partir de les aportacions de Bernal et al. (2016: 74-76). Per tant, podem parlar de composició culta o al·lògena, però les unitats que en resulten no són, *per se*, mots cultes o tècnics: en alguns casos sí que ho seran —en els neònims—, però en d'altres, no.

La classificació formal és probablement la més acurada i la que més propostes teòriques ha generat. En aquest cas, per tal d'elaborar la classificació formal ens hem basat sobretot en les aportacions de Cañete et al. (2015: 55) i de l'OBNEO (2004: 119), a més d'algunes aportacions pròpies que considerem escaients. Per tant, podem parlar *1)* dels compostos propis o purs, que són aquells formats mitjançant dos o més formants cultes; *2)* dels compostos híbrids o recompostos, que estan formats per una base culta i una base patrimonial, i *3)* dels compostos impropis o impurs, és a dir, els que s'han format *a la manera culta*, construïts mitjançant dues bases patrimonials i una vocal d'enllaç.

Amb aquesta classificació, doncs, pretenem classificar els diferents compostos al·lògens segons siguin més o menys prototípics, de manera que els compostos propis serien els més prototípics, mentre que els compostos impropis serien els més perifèrics. D'altra banda, també hi ha els compostos híbrids, que són a mig camí d'uns i dels altres. Aquesta classificació, això no obstant, és poc precisa i encara permet algunes subdivisions.

Cada una d'aquestes categories establertes contenen diferents possibilitats, de manera que, dins dels compostos propis podem diferenciar, com fa Cabré (1994: 86), entre els que són homogenis, això és, formats per dos formants iguals, d'origen grec o d'origen llatí, i entre aquells que són heterogenis i, per tant, que contenen formants d'origen diferent: grec-llatí o llatí-grec.[21] Respecte dels compostos híbrids o recompostos, bàsicament podem diferenciar segons siguin constituïts per una forma prefixada —o un prefixoide— o una forma sufixada —o un sufixoide—, és a dir, segons la posició que ocupi el formant culte, com fan Cañete et al. (2015: 55). Per la seva banda, els compostos impropis, és a dir, *a la manera culta*, no han estat subclassificats perquè són suficientment homogenis entre si. Així, doncs, podríem establir el següent esquema:

1. Compostos propis o purs
    1. Homogenis
    2. Heterogenis
2. Compostos híbrids o recompostos
    1. Formes prefixades
    2. Formes sufixades
3. Compostos impropis o impurs

[21] És un aspecte interessant a tenir en compte, però que en la investigació en curs no tractarem.

D'altra banda, i com hem indicat al principi d'aquest apartat, també podem classificar els compostos cultes segons la seva categoria gramatical, d'acord amb la proposta plantejada per l'IEC (2016: 466-467). Així, bàsicament parlaríem de compostos al·lògens nominals, adjectivals i verbals.[22] Els primers, els nominals, es caracteritzen sobretot perquè «presenten habitualment una relació subordinant entre les bases (...)», on el formant de la dreta fa de nucli, tot i que també hi ha casos en què s'estableix una relació de coordinació.

Respecte dels adjectivals, a diferència dels nominals, generalment s'estableix una relació de coordinació entre les bases, tot i que en determinats casos presenten una relació subordinant. En aquest sentit, la relació de coordinació s'estableix quan es tracta de compostos híbrids o impropis, mentre que seran subordinants els compostos cultes propis —que són menys productius a l'hora de generar compostos adjectivals.

Respecte dels compostos verbals, que són menys nombrosos que els altres, sempre trobarem una «base verbal no culta a la dreta (...)» (IEC 2016: 467), de manera que sempre es tracta de compostos híbrids amb una forma prefixada. La base verbal actua de nucli, mentre que el formant culte funciona com un complement —d'instrument o de manera. Així mateix, cal parar especial atenció a alguns verbs que, tot i procedir d'un compost al·logen, nominal o adjectival, són unitats obtingudes per conversió o derivació i que, per tant, no entren dins la composició culta. Són exemples d'aquest fenomen unitats lèxiques com *cronometrar* —conversió de *cronòmetre*— i *cloroformitzar* —derivat per sufixació de *cloroform*.

Finalment, la tercera classificació que proposem, segons l'ús del compost, l'hem elaborat a partir de les aportacions de Bernat et al. (2016) i de Guerrero i Pérez (2009; 2012), a partir del concepte de *banalització* dels compostos cultes. Així, ens sembla que és important establir una divisió segons siguin *1)* compostos al·lògens tècnics, és a dir, els que són d'ús especialitzat i que pertanyen al camp de la ciència i la tècnica, de manera que són —o provenen de— neònims; o *2)* compostos al·lògens populars, que són els que s'han format com a neologismes d'ús comú i que, per tant, pateixen certs canvis formals i, sobretot, semàntics. Aquesta classificació segons l'ús és una aportació important, perquè permet fonamentar classificacions més precises dels diferents compostos cultes, segons siguin cultismes o mots d'ús general, sense que ningú no pugui dubtar que els segons, igualment, formen part de la composició al·lògena.

[22] En aquest cas no es parla de compostos cultes adverbials, tot i que Ginebra et al. (2014) en detecten un cas.

3.2.2. Aspectes problemàtics i rellevància

Tradicionalment la composició culta s'ha considerat un tipus específic de composició restringida sobretot als àmbit tècnic i culte, d'aquí el seu nom. Això no obstant, estudis recents sobre neologia demostren que la composició culta ha transcendit aquest àmbit reduït de la terminologia i ha esdevingut un mecanisme bastant productiu respecte d'unitats lèxiques d'ús general, com expliquen Bernal et al. (2016: 74). En aquest sentit, doncs, podem dir que s'ha produït una generalització d'aquest procediment.

D'acord amb Guerrero i Pérez (2012), la principal causa d'aquesta generalització prové de la universalització dels formants grecollatins i dels procediments de composició culta, que actualment són a l'abast dels usuaris de la llengua. D'alguna manera, per tant, podem parlar d'una banalització[23] —o obertura i popularització— d'aquest mecanisme, que s'explica per la la globalització i divulgació del coneixement científic d'acord amb les aportacions de Bernal et al. (2016: 76).

Això no obstant, aquesta banalització també ha produït canvis formals i semàntics en els formants, continuant amb Bernal et al. (2016: 78-81), fet que ha dut alguns lingüistes a considerar-los com a pseudocultismes o *cultoides* (Ginebra et al. 2014), com si aquests canvis transformessin els formants i els mecanismes, quan realment només responen a un nou ús. Sigui com sigui, la realitat és que la composició culta ha esdevingut un mecanisme de creació neològica que té una productivitat important. Com demostren les aportacions de Cañete et al. (2015), aquest procediment representa entre el 12% i el 14% de neologismes registrats a l'OBNEO durant el període comprès entre el 2000 i el 2009, referit a la premsa escrita.[24] A més, la seva rellevància no és exclusiva del català, sinó que també ha estat evidenciada en altres sistemes lingüístics romànics (Cañete et al. 2015).

En definitiva, la composició culta és un procediment de creació lèxica que actualment s'ha popularitzat i, de fet, gaudeix d'una productivitat elevada en la premsa escrita. Això no obstant, es tracta d'un procediment morfològic encara poc estudiat, raó per la qual aquest treball pretén establir una primera aproximació teòrica, a partir de l'estudi comparatiu d'aquest recurs morfolexicològic en els sistemes lingüístic català i castellà.

[23] D'acord amb les aportacions de Bernal et al. (2016: 76).

[24] De fet, Cañete et al. (2015: 54) expliquen que si prenem totes les dades, no només les de la premsa escrita, el percentatge es redueix en gran quantitat. Aquest fet el podem prendre com una mostra que es tracta encara d'un mecanisme culte, el qual, tot i popularitzar-se, sobretot es limita a l'expressió escrita.

4. Constitució del corpus i estudi de les dades

4.1. Corpus d'anàlisi i metodologia del treball

Per a elaborar aquest treball hem partit d'un corpus de neologismes que ens ha facilitat l'OBNEO i que han estat obtinguts a partir del buidatge de la premsa escrita de l'àrea de Barcelona durant el període comprès entre els anys 2010 i 2016. El buidatge s'ha extret dels diaris *El Punt-Avui*, *El Periódico de Catalunya*, *l'Ara*, *El País*[25] i *La Vanguardia*,[26] en cas del català, i *El Periódico de Cataluña*,[27] *El País* i *La Vanguardia*, en cas del castellà. Respecte del conjunt de neologismes que formen el corpus, cal remarcar que tots són compostos cultes o clàssics.

Això no obstant, abans d'analitzar els diferents neologismes, hem revisat els corpus de dades i hem exclòs tots aquells mots que no eren compostos cultes[28] —i que hi eren per equivocació— o que eren formes repetides,[29] fins i tot en els casos en què corresponien a diferents variants ortogràfiques. Així, dels 1.447 neologismes que contenia el corpus de compostos cultes en català, només n'han quedat 1.370 després de la revisió crítica, mentre que en castellà, de 1.239, n'han quedat 1.193.[30]

La selecció d'aquests corpus d'estudi respon a diferents propòsits, com ho és, d'entrada, que és un recull de dades que no han estat tractades per cap estudi previ. Efectivament, les darreres publicacions que treballen sobre la composició culta en la neologia en català són *1)* la de Ginebra et al (2014), que estudia els compostos cultes recollits per la xarxa NEOXOC entre el 2008 i el 2010, *2)* la de Cañete et al. (2015), un article en què tracten les dades dels períodes compresos entre el 2007 i el 2009, i *3)* la de Bernal et al. (2016), que estudia la col·loquialització d'aquest procediment en un corpus que inclou els períodes compresos entre el 2008 i el 2014. Respecte de l'estudi d'aquests compostos en castellà, les publicacions més recents són del 2009 i del 2012, de Gloria Guerrero i Manuel Pérez, conjuntament, i treballen amb dades anteriors al 2010.

Així mateix, hem decidit centrar-nos només en les dades obtingudes del buidatge de la premsa escrita de l'àrea de Barcelona perquè, primer de tot, és el corpus més complet de

[25] Les dades provenen de la versió digital. El buidatge començà l'any 2016.
[26] El buidatge s'inicià al 2012.
[27] Les dades d'aquest diari s'obtingueren a partir del 2015.
[28] En alguns casos dubtosos hem mantingut formes derivades, especialment quan el compost culte de què deriven no es troba documentat
[29] Només hem mantingut la duplicitat quan són categories gramaticals diferents, com un nom i un adjectiu, per exemple.
[30] Trobareu els corpus en forma de llista als annexos.

l'OBNEO i, segon, i com ja hem explicat anteriorment, perquè la composició culta sobretot la trobem documentada en la premsa escrita i no en la premsa audiovisual, com expliquen Cañete et al. (2015: 54). A més a més, es tracta d'un corpus de dades prou ampli —amb dades relatives a sis anys i a dos sistemes lingüístics—, que ens ha permès obtenir una panoràmica global sobre la composició al·lògena, així com assolir unes conclusions significatives i rellevants.

D'altra banda, en el decurs de l'anàlisi contrastiva dels dos corpus de neologismes hem hagut de prendre algunes decisions per tal de garantir l'objectivitat dels resultats. En aquest sentit, no hem considerat formes prefixades o prefixoides aquelles formes que provenen d'una forma adjectival, amb la vocal d'enllaç *–i* o *–o*, atès que considerem que la forma *catalano-*, de compostos com *catalanofrancès*, no és una forma prefixada, sinó que respon a un compost *a la manera culta*: són dues bases patrimonials unides amb una vocal d'enllaç.

Aquest criteri divergeix de les aportacions de l'IEC, que defineix aquest formant com a una forma prefixada,[31] però no entén com a tals, per exemple, les formes *castellano-* o *gallego-*. Per lògica, doncs, entenem que totes tres són bases patrimonials amb una vocal d'enllaç. Així, doncs, només considerem com a compostos cultes híbrids els que tenen una forma prefixada o sufixada que ho sigui clarament i que, per tant, no puguin considerar-se com a compostos cultes impropis, és a dir, creats *a la manera culta*. Seria, per exemple, el cas d'*hispanocatalà* o el cas de *francocatalà*, on les formes *hispano-* i *franco-* són d'origen culte.

Respecte de la metodologia de treball, una vegada explotades les dades de cada un dels dos corpus, hem procedit a analitzar-les de manera contrastiva, parant atenció a un seguit d'elements: *1)* la productivitat de la composició culta i dels diferents tipus d'aquests compostos; *2)* les qüestions formals i particularitats específiques d'aquest procediment —com la categoria gramatical, la naturalesa de les bases, etcètera—, parant especial atenció a les formes sufixades i prefixades; *3)* la tendència a l'hàpax d'aquests neologismes i, finalment, *4)* la comparació dels diferents neologismes obtinguts en cada un dels corpus, per tal de determinar fins a quin punt es generen els mateixos compostos cultes en ambdós sistemes lingüístics.

Amb aquest estudi, per tant, pretenem elaborar un treball descriptiu que combina dades empíriques i diferents aportacions teòriques —les quals hem exposat al marc teòric— i, alhora, comprovar com la composició al·lògena té una productivitat i un funcionament

[31] Consulteu el DIEC2.

paral·lel en ambdós sistemes lingüístics —raó per la qual proposem una anàlisi contrastiva—, remarcant els possibles punts en comú i divergències.

4.2. Anàlisi contrastiva de les dades

4.2.1. La composició culta: productivitat i mecanismes

Una vegada analitzades les dades de cada un dels dos sistemes lingüístics, cal posar-les en contrast i establir quins són els principals punts en comú i divergents, per tal d'estudiar les particularitats de la composició clàssica. En primer lloc, fem esment de la productivitat d'aquest procediment de creació neològica per comparar si és un procediment equitatiu en ambdós idiomes. En general, si analitzem les dades de la taula 1, veiem que la composició culta és lleugerament més productiva en castellà que no en català, tot i que en ambdós casos es manté al voltant de l'11% i el 13% —valors que coincideixen amb les dades analitzades per Ginebra et al. (2014: 69).[32]

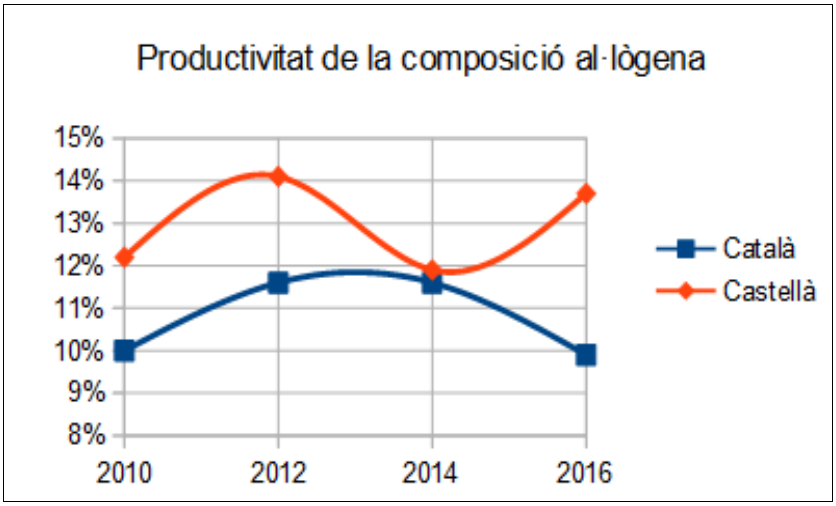

Taula 1. Comparativa de la productivitat de la composició culta en ambdós sistemes

És interessant veure que des del 2010 fins al 2012, tant en castellà com en català, la composició clàssica pren força i segueix una línia paral·lela ascendent. En canvi, al 2014, la composició culta en castellà cau aproximadament dos punts, mentre que en català es manté. Per contra, el 2016 és l'època en què aquest procediment decau en català, però obté uns millors resultats en castellà. En termes generals, en castellà la formació culta representa un 12,98% del total de neologismes, mentre que en català la proporció és menor, suposant un

[32] Es tracta d'un estudi similar al que proposem, centrat en les dades generals de la composició culta en català, no només de Barcelona, corresponent al període 2008-2010.

10,78%, de manera que la diferència és de poc més de dos punts. Per tant, podem veure que aquest procediment té una productivitat rellevant en ambdós sistemes lingüístics i, en certa mesura, similar.

D'altra banda, existeixen determinades diferències respecte de la productivitat dels mecanismes de la composició al·lògena en ambdós sistemes. Això no obstant, els compostos híbrids formats mitjançant formes prefixades són els més productius en ambdues llengües, com podem veure a la taula 2.

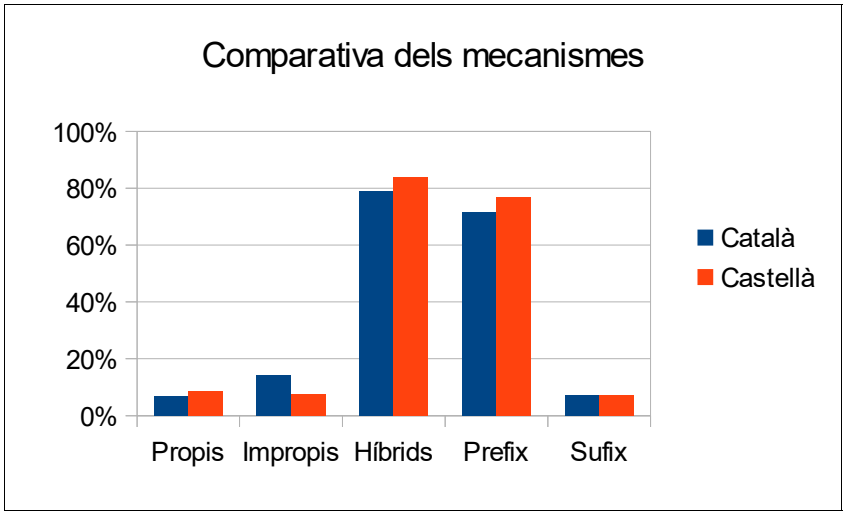

Taula 2. Comparativa dels mecanismes de composició culta

Com apuntaven ja alguns altres treballs,[33] els compostos al·lògens més productius en català són els híbrids, és a dir, els que estan formats per una base patrimonial i un formant culte, prefixat o sufixat, en la mesura que representen el 78,76% dels casos. Per contra, els compostos propis són els menys productius: només suposen el 6,93% dels compostos al·lògens, mentre que els impropis són a mig camí, amb un 14,30%. En castellà, igualment, la majoria dels compostos al·lògens són híbrids, i representen el 83,90% dels exemples. Contràriament, però, els compostos clàssics menys productius en castellà són els impropis, que només representen un 7,46%, mentre que els propis, formats per dos formants cultes, es troben a mig camí, amb una presència del 8,63%.

Així mateix, cal tenir en compte que, tot i que els compostos al·lògens híbrids són els més productius, hi ha una gran diferència segons siguin formats per una forma sufixada o una forma prefixada. D'aquesta manera, són molt més productius els compostos cultes en què

[33] Vegeu Ginebra et al. (2014) i Cañete et al. (2015).

intervé una forma prefixada, atès que representen el 71,45% dels casos en català i el 76,86% en castellà. Per contra, els compostos al·lògens en què intervé una forma sufixada només representen el 7,30% en català i el 7,04% en castellà. Per tant, es tracta d'un procediment menys productiu, fet que també assenyalaven Ginebra et al. (2014) i Cañete et al. (2015).

Com podem veure, ambdós sistemes lingüístics coincideixen en la gran productivitat dels compostos al·lògens cultes híbrids, en general, tot i que els que provenen d'un formant sufixat no ho són tant, sinó que representen al voltant del 7% —amb una diferència mínima de 0,26 punts. Sí que és diferent, en canvi, el funcionament dels compostos al·lògens propis i impropis: en català, els segons són el mecanisme més productiu després dels híbrids amb formant prefixat, mentre que en castellà són gairebé al mateix nivell que els híbrids amb formant sufixat. I, amb els propis, passa una cosa semblant però a la inversa: en castellà són el segon tipus de compostos cultes més productius, mentre que en català són el procediment menys productiu.

4.2.2. Aspectes formals i particularitats de la composició culta

En general, malgrat algunes petites divergències, la composició clàssica és un procediment de creació neològica que té un funcionament similar en ambdós sistemes lingüístics, tant pel que fa als procediments d'elaboració de mots, com pel que fa a la productivitat. A partir d'aquí, centrarem l'estudi en les qüestions formals, analitzant i comparant els principals formants i bases que intervenen en la composició clàssica i altres particularitats que poden ser interessants per a l'estudi.

D'entrada, una qüestió especialment rellevant és la vocal d'enllaç dels compostos clàssics impropis. En català, en tots els casos apareix la vocal d'enllaç *–o–*, com a enllaç genèric —també per als propis que no són formats per dos formants llatins. En canvi, en castellà hi ha una alternança entre les vocals *–o–* i *–i–*, tot i que predomina l'ús de la primera, mentre que els usos de la segona es veuen més restringits —només representen el 14,60% dels casos— i molts exemples són compostos formats per dos mots que designen un color —com *rojiverde* o *albiazul*.

Respecte de la naturalesa de les bases i els formants de la composició culta, cal tenir en compte que aquests compostos solen ser la suma d'un formant d'origen culte i una base patrimonial, tot i que hi ha casos en què són dos formants cultes o dues bases patrimonials, en els compostos al·lògens propis i impropis, respectivament. Això no obstant, en els compostos

al·lògens impropis, tot i que les bases són generalment paraules patrimonials, també trobem *1)* formes manllevades —com en el cas de *risoteràpia* o *blogosfera*—,[34] les quals representen un 2,55% dels casos en català i un 1,12% en castellà, i *2)* formes difícils de classificar que provenen d'una forma truncada —com *propiocepció* o *japoperuano*, en català i castellà, respectivament— o d'un nom propi —és el cas d'*akeynesianomarxià*.[35] Tot i així, aquests casos són menys habituals i només representen un 2,04% en català i 2,24% en castellà. A més, en castellà, trobem casos dubtosos, com el de *tiranomóvil*, que és a mig camí entre el compost culte —per la forma— i el compost patrimonial.[36]

Per la seva banda, si analitzem les bases dels compostos híbrids, veiem que hi ha una diversitat major respecte dels casos anteriors. En català, en els compostos cultes en què intervé una forma sufixada, la base no culta pot ser més variada, per tant, hi ha bases que són paraules patrimonials —com *genialoide*—, sigles —és el cas d'*iecòleg*— o noms propis —per exemple, *obamamania*. A més a més, també trobem bases manllevades[37] —com ocorre amb *mixologia*. En castellà també hem documentat bases que provenen de mots patrimonials —és el cas de *culturilandia*—, així com bases manllevades —*frikilandia*— o noms propis —*nintenditis*. En canvi, no hi ha registrat cap cas en què una base sufixada s'ajunti a una sigla.

En general, per tant, les paraules patrimonials representen la majoria d'aquestes bases, amb un 83% en català i un 85,71% en castellà. Respecte de les bases manllevades, la seva representativitat és molt baixa, amb un 2% de casos en català i un 2,38% en castellà, mentre que els noms propis tenen una gran productivitat en aquests composts al·lògens amb formes sufixades, i arriben al 14% en català i a l'11,90% en castellà. Les sigles, per la seva banda, tan sols representen un 1% dels casos en català.

De manera semblant, quan intervé una forma prefixada, les bases amb què s'enllacen també són sobretot paraules patrimonials —com *autoeditar*— o manllevades —és el cas de *ciberbullying*, registrat en ambdós idiomes—, les quals representen únicament un 2,75% en català i un 2,29% en castellà. Tanmateix, considerem que les bases que provenen d'un altre sistema lingüístic, però que alhora són unitats de mesura —com ocorre amb *megabyte*—, han

---

[34] *Blogosfera* és un manlleu per a ambdós sistemes lingüístics, mentre que *risoteràpia* només ho és en català.

[35] Només hem trobat documentats exemples d'aquest tipus en català.

[36] És l'únic cas d'aquest tipus, juntament amb *clorobenzeno*, i, si bé podríem considerar-los com a compostos patrimonials, tampoc no seria un error encabir-los en la composició culta impròpia, com hem fet.

[37] Hem considerat com a bases manllevades aquelles que provenen d'un altre idioma o són sospitoses de ser-ho, tot i així, només n'hem detectat dos casos: *mixologia* i *gamberrocràcia*, malgrat que la base *gamberro* és acceptada per l'IEC.

de ser tractades de manera diferent i no com a manlleus pròpiament dits, en tant que responen a la globalització del coneixement científic i tècnic, i a les respectives unitats de mesura.

D'altra banda, en català no hi ha documentat cap exemple en què una forma prefixada s'adhereixi a una sigla, però això no implica que no puguin produir-se aquestes formes, atès que en castellà sí que trobem alguns casos que provenen d'un acrònim —com a *micropyme*— o d'una sigla —per exemple, *mini-LP*. Això no obstant, només hem registrat aquests dos casos, que representen un 0,16%. Així mateix, en cap dels dos sistemes trobem exemples d'una forma prefixada ajuntada a un nom propi.

Quant a la capacitat de multiplicitat de formants en la composició culta —és a dir, que puguin adherir-se més de dos formants cultes en els compostos al·lògens propis o més d'un en els compostos híbrids per prefixació—, ambdós sistemes lingüístics coincideixen en la poca productivitat dels compostos al·lògens de caràcter múltiple, amb un 0,67% d'exemples en castellà i un 0,80% en català. Aquestes dades ens permeten determinar que la composició culta tendeix a la combinació binària, tot i que té una relativa capacitat recursiva, la qual permet aglutinar diferents formants cultes, com ocorre amb *psico-bio-neurológico*.

Un altre aspecte característic de la composició clàssica, i que trobem documentat en ambdues llengües, és que la major part d'aquests compostos són noms o adjectius, com assenyalen Ginebra et al. (2014: 71). També trobem alguns exemples que són verbs, tot i que són casos molt limitats —hi ha un 6,64% dels exemples en català, i un 7,63% en castellà— i tots són formats mitjançant una forma prefixada adherida a una base verbal. Així mateix, no hi ha cap forma adverbial documentada en cap dels dos corpus d'estudi, la qual cosa no implica que no puguin existir-ne —Ginebra et al. (2014: 71) en documenten un cas en català, *frontolateralment*—, sinó que són compostos al·lògens atípics.

4.2.3. Formes sufixades i prefixades

Un cop comentades aquestes particularitats generals, és interessant analitzar les formes sufixades i prefixades que intervenen en la composició al·lògena d'ambdós sistemes lingüístics. En termes generals, hi ha més o menys coincidència respecte dels principals formants i, alhora, respecte del funcionament i dels canvis produïts per la seva banalització. Així mateix, hem de tenir en compte que el nombre de formes prefixades i la seva productivitat és major que no pas el de les formes sufixades, atès que la diferència del nombre de neologismes és de més d'un 60% en ambdós sistemes lingüístics.

En català, trobem un total de vint-i-nou formes sufixades, de les quals disset tenen una productivitat major de l'1%. Com podem veure a la taula 3, la forma sufixada més productiva representa el 9% dels compostos híbrids d'aquest tipus, mentre que hi ha un 12% de casos en què les formes sufixades només apareixen una sola vegada, és a dir, en un únic neologisme. A més a més, entre les set primeres formes sufixades aglutinen el 56% dels casos i són els formants més productius d'aquest tipus de compostos al·lògens.

Forma sufixada	**Lemes**	**Percentatge**
-itis	9 (*abracitis*, *barcelonitis*)	9,00%
-metre	9 (*opinòmetre*, *pactòmetre*)	9,00%
-oide	8 (*feixistoide*, *culturaloide*)	8,00%
-leg	8 (*iecòleg*, *gaudiòleg*)	8,00%
-fòbia	8 (*catalanofòbia*, *gaifòbia*)	8,00%
-mania	7 (*beatlemania*, *boschmania*)	7,00%
-cràcia	7 (*deutecràcia*, *meritocràcia*)	7,00%
-fil	6 (*cartòfil*, *seriòfil*)	6,00%
-drom	5 (*dronòdrom*, *sambòdrom*)	5,00%
-fon	4 (*russòfon*, *turcòfon*)	4,00%
-logia	4 (*rumorologia*, *mixologia*)	4,00%
-cidi	3 (*austercidi*, *feminicidi*)	3,00%
-fob	2 (*islamòfob*, *nenòfob*)	2,00%
-teca	2 (*iconoteca*, *quimioteca*)	2,00%
-cida	2 (*austericida*, *lliberticida*)	2,00%
-man	2 (*balletòman*, *classicòman*)	2,00%
-patia	2 (*tendinopatia*, *valvulopatia*)	2,00%
Total	**88**	**88,00%**

Taula 3. Formes sufixades més productives en català

De la mateixa manera, en castellà també trobem vint-i-nou formes sufixades, de les quals només divuit tenen una productivitat major del 2%. Com il·lustra la taula que teniu a continuació, la forma més productiva suposa un 8,33% dels compostos d'aquest tipus, mentre que trobem un 13,09% de casos en què les formes sufixades només generen un únic compost. D'altra banda, les dotze formes més productives n'aglutinen gairebé el 69%.

Forma sufixada	Lemes	Percentatge
-metro	7 (*chutómetro*, *noviómetro*)	8,33%
-manía	6 (*biebermanía*, *balletomanía*)	7,14%
-dromo	6 (*botellódromo*, *follódromo*)	7,14%
-logía	6 (*implantología*, *odiología*)	7,14%
-fobia	5 (*gabofobia*, *rusofobia*)	5,95%
-cracia	5 (*comentocracia*, *telecocracia*)	5,95%
-cidio	4 (*neonaticidio*, *sincericidio*)	4,76%
-oide	4 (*conspiranoide*, *locoide*)	4,76%
-fono	4 (*kurdófobo*, *rusófono*)	4,76%
-logo	4 (*futbólogo*, *txarangólogo*)	4,76%
-filo	4 (*olivófilo*, *seriéfilo*)	4,76%
-fobo	4 (*catalanófobo*, *maurófobo*)	4,76%
-teca	3 (*bebeteca*, *vinoteca*)	3,57%
-grafía	3 (*cascografía*, *shafografía*)	3,57%
-mano	2 (*balletómano*, *classicómano*)	2,38%
-forme	2 (*balleniforme*, *momiforme*)	2,38%
-itis	2 (*fascitis*, *nintenditis*)	2,38%
-landia	2 (*culturilandia*, *frikilandia*)	2,38%
Total	**73**	**86,87%**

Taula 4. Formes sufixades més productives en castellà

Com podem veure, tot i que en ambdós sistemes lingüístics coincideixen la majoria de formes sufixades, també trobem casos que només són documentats en català —com la forma *-ívor*— o en castellà —per exemple *-landia*. Aquest fet, però, no implica que siguin formes inexistents en un dels dos sistemes, simplement constata que no s'ha generat cap compost al·logen amb la dita forma en el corpus estudiat. Així mateix, un gran nombre d'aquestes formes sufixades també són coincidents quant a la productivitat, tot i que hi ha alguns casos en què una forma molt productiva en català no ho és en castellà —com ocorre amb *-itis*— o viceversa —seria el cas de *-logia*. A la taula 5 trobareu les formes sufixades coincidents en ambdós sistemes, també quant a la productivitat.

Forma sufixada		Productivitat
Català	**Castellà**	
-metre	*-metro*	+5%
-fòbia	*-fobia*	
-mania	*-manía*	
-cràcia	*-cracia*	
-fon	*-fono*	2% - 5%
-cidi	*-cidio*	
-poli	*-polis*	-2%
-fília	*-filia*	

Taula 5. Comparativa de les formes sufixades en ambdues llengües

Cal assenyalar que, en principi, els neologismes creats mitjançant una paraula patrimonial i una forma sufixada, com assenyalen Cabré et al. (2001: 205-206), són fruit d'una modificació en les restriccions d'una regla, morfològica en aquest cas, o fins i tot de la seva transgressió. Efectivament, aquestes formes sufixades només podien adherir-se a una forma prefixada, és a dir, a un altre formant culte. Això no obstant, la popularització dels formants cultes ha permès construccions en què una forma sufixada s'ajunti a una base que pot ser de naturalesa múltiple, com ja hem comentat anteriorment.

D'altra banda, algunes d'aquestes formes sufixades que tenim representades a les taules anteriors han patit un canvi de significat en popularitzar-se, d'acord amb les aportacions de Bernal et al. (2016), entre d'altres. El cas més paradigmàtic és el de la forma *–itis*,[38] que en el llenguatge tècnic significa 'inflamació' i, en casos com *abracitis*, fa referència a 'l'interès desmesurat per algú o alguna cosa'. Uns altres exemples serien els formants *–drom* i *–man*,[39] que fan referència, respectivament, a 'un lloc en concret on s'esdevé qualsevol acte' —per exemple, *follòdrom*— o a 'una persona molt interessada per quelcom' —com ocorre amb *classicòman*. Ocorre d'igual manera amb els formants *-fobo* i *-fòbia*, que no només signifiquen 'por o temença' —com a *aporofòbia*—, sinó que també han adoptat el significat 'd'odi cap a' —com en el cas de *catalanófobo*.

A diferència de les formes sufixades, les formes prefixades presenten més varietat de formants i una major productivitat, per la qual cosa, alguns lingüistes les consideren com a

[38] Com assenyalen Cabré, Freixa i Solé (2008), citades per Bernal et al. (2016: 80).
[39] Bernal et al. (2016) també els recullen.

part del procediment de derivació, com insinuen Ginebra et al. (2014). D'aquesta manera, en català trobem un total de 123 formes prefixades, de les quals, però, només vint tenen una representació major a un 1% dels lemes recollits, tot i que, en general, solen ser formes bastant productives, especialment si les comparem amb les formes sufixades.

Forma prefixada	Lemes	Percentatge
auto-	161 *(autoavaluar, autobanc)*	16,44%
macro-	72 (*macrocausa*, *macrodada*)	7,35%
micro-	65 (*microcàmera*, *microfòssil*)	6,64%
mini-	57 (*minicicle*, *miniestat*)	5,82%
ciber-	41 (*ciberagent*, *ciberdret*)	4,18%
euro-	40 (*euroordre*, *eurozona*)	4,08%
eco-	39 (*ecoparc*, *ecotaxa*)	3,98%
bio-	37 (*biobala*, *biomolecular*)	3,78%
mega-	35 (*megabyte*, *megacrisi*)	3,57%
hispano-	25 (*hispanoàrab*, *hispanobo*)	2,55%
vídeo-	25 (*videodansa*, *videoxat*)	2,55%
tele-	22 (*teleconsum*, *televot*)	2,24%
socio-	21 (*socioecòleg*, *socioliberal*)	2,14%
neuro-	21 (*neuroimatge*, *neuroquímic*)	2,14%
franco-	15 (*francobelga*, *francosuís*)	1,53%
nano-	14 (*nanobus*, *nanograu*)	1,43%
proto-	12 (*protodiaca*, *protonazi*)	1,22%
agro-	12 (*agrobotiga*, *agroindustrial*)	1,22%
foto-	12 (*fotodepilació*, *fotogaleria*)	1,22%
filo-	10 (*filocatalà*, *filogai*)	1,02%
Total	**736**	**75,10%**

Taula 6. Formes prefixades més productives en català

Per al castellà, trobem un total de 103 formes prefixades diferents, de les quals només vint-i-una representen més d'un 1% dels neologismes d'aquest tipus, les quals queden recollides a la següent taula. Com podem veure, per tant, hi ha un paral·lelisme en ambdós sistemes lingüístics, com ocorre amb les formes sufixades.

Forma prefixada	Lemes	Percentatge
auto-	140 (*autocita*, *autoengaño*)	15,26%
micro-	78 (*microestafa*, *microsello*)	8,50%
macro-	66 (*macrocausa*, *macrohotel*)	7,19%
mini-	54 (*miniensayo*, *minifilme*)	5,88%
ciber-	50 (*ciberespía*, *ciberlector*)	5,45%
mega-	45 (*megaestrella*, *megapuerto*)	4,90%
bio-	42 (*biodiésel*, *biopiratería*)	4,58%
euro-	27 (*eurofan*, *euroletra*)	2,94%
vídeo-	26 (*videocreador*, *videoguía*)	2,83%
tele-	26 (*telecomedia*, *telecarga*)	2,83%
eco-	22 (*ecococina*, *ecosocialista*)	2,40%
foto-	20 (*fotoatlas*, *fotodetector*)	2,18%
narco-	16 (*narcobarco*, *narcosala*)	1,74%
neuro-	16 (*neuroética*, *neurotecnología*)	1,74%
hispano-	13 (*hispanonipón*, *hispanobrasileño*)	1,41%
socio-	13 (*sociolaboral*, *sociosanitario*)	1,41%
psico-	13 (*psicoactivo*, *psicomúsica*)	1,41%
pseudo-	12 (*pseudoterapia*, *seudofuturista*)	1,30%
retro-	11 (*retroalimentar*, *retroviral*)	1,20%
geo-	11 (*geoglifo*, *georradar*)	1,20%
franco-	10 (*francoalemán*, *francobelga*)	1,09%
Total	**711**	**77,44%**

Taula 7. Formes prefixades més productives en castellà

En total, com hem vist a les taules 6 i 7, tenim vint formes per al català i vint-i-una per al castellà, de les quals, emperò, només en coincideixen setze, com ens mostra la taula 8. Però només cinc d'aquestes formes comparteixen més o menys la mateixa productivitat. Són els casos de *macro-*, *mini-*, *vídeo-*, *tele-* i *franco-* i, alhora, la forma *auto-*, que és la més productiva en ambdós sistemes. Igualment, però, la resta de formes tampoc no varien desmesuradament, sinó que més o menys es mantenen. Per tant, podem pensar que es tracta d'un conjunt de formants productius en la composició culta, en general.

Forma prefixada		Productivitat en català	Productivitat en castellà
Català	**Castellà**		
auto-	*auto-*	16,44%	15,26%
macro-	*macro-*	7,35%	7,19%
micro-	*micro-*	6,64%	8,50%
mini-	*mini-*	5,82%	5,88%
ciber-	*ciber-*	4,18%	5,45%
euro-	*euro-*	4,08%	2,94%
eco-	*eco-*	3,98%	2,40%
bio-	*bio-*	3,78%	4,58%
mega-	*mega-*	3,57%	4,90%
hispano-	*hispano-*	2,55%	1,41%
vídeo-	*vídeo-*	2,55%	2,83%
tele-	*tele-*	2,24%	2,83%
socio-	*socio-*	2,14%	1,41%
neuro-	*neuro-*	2,14%	1,74%
franco-	*franco-*	1,53%	1,09%
foto-	*foto-*	1,22%	2,18%

Taula 8. Comparativa de les formes prefixades en ambdós sistemes

De fet, les formes més productives són aquelles que, tot i el seu origen culte, tenen una gran cabuda dins el vocabulari general, com ocorre amb la forma *auto-*, que fa referència a 'un mateix'. Així mateix, són interessants les formes *macro-* i *micro-*, que poden adherir-se a un gran nombre de bases sense modificar substancialment el seu significat, atès que només aporten informació dimensional. Una característica, com expliquen Cañete et al. (2015: 57), que aproxima aquestes formes prefixades als afixos valoratius. Són casos semblants els de *mini-* i *maxi-*, que són les formes llatines equivalents, així com els casos de *mega-*, *nano-* o *tera-*, tot i que són menys productives.

És interessant també tenir en compte que hi ha casos en què un mateix formant d'aquest tipus té significats diferents o s'ha resemantitzat,[40] com ocorre amb *foto-* o *tele-*, que poden fer referència a la fotografia o a la llum —com en les formes *fotoreportatge* i *fotodepilació*— en el primer cas, i a la distància o a la televisió —*teleassistència* i *teledebat*—,

[40] Ginebra et al. (2014: 72, 75) també ho expliquen i posen els exemples de *tele-*, *foto-* i *radio-*.

en el segon. També trobem casos semblants amb la forma *eco-*,[41] que pot referir-se al medi o a l'ecologia —que és, sobretot, el sentit majoritari actualment—; amb *euro-*,[42] que pot designar no només Europa com a continent, sinó —i especialment— la Unió Europea i la moneda, i amb *radio-*, que tant pot referir-se a la radiació —*radiofàrmac*— com a la radiofonia —*radiotaxi*.

D'altra banda, també han aparegut nous formants, especialment respecte de les formes prefixades, com ocorre amb *homo-*, *agro-* i *ciber-,* que provenen del truncament d'un mot —com els dos primers exemples— o de noves realitats —com en el tercer exemple.[43] A més, en castellà, trobem formes amb una doble variant ortogràfica, com ocorre amb *pseudo-*/*seudo-* i que, òbviament, són un únic formant.

4.2.4. Tendència a l'hàpax

En ambdós sistemes lingüístics aquests neologismes per composició culta solen ser hàpaxs i, tot i que hi ha una tendència lleugerament major en castellà, els resultats són similars, com podem veure a la taula 9. És molt difícil, en general, que aquestes unitats lèxiques apareguin més d'una vegada, fet que pot respondre a diferents raons, com per exemple el caràcter tècnic d'aquestes unitats —com ocorre amb els compostos al·lògens propis— o bé el seu caràcter específic, en la mesura que el seu ús es restringeix a un camp i a un context comunicatiu concrets. A més, algunes d'aquestes formacions són expressives, és a dir, pretenen crear una expressió que cridi l'atenció del lector, com expliquen Bernal et al. (2016).

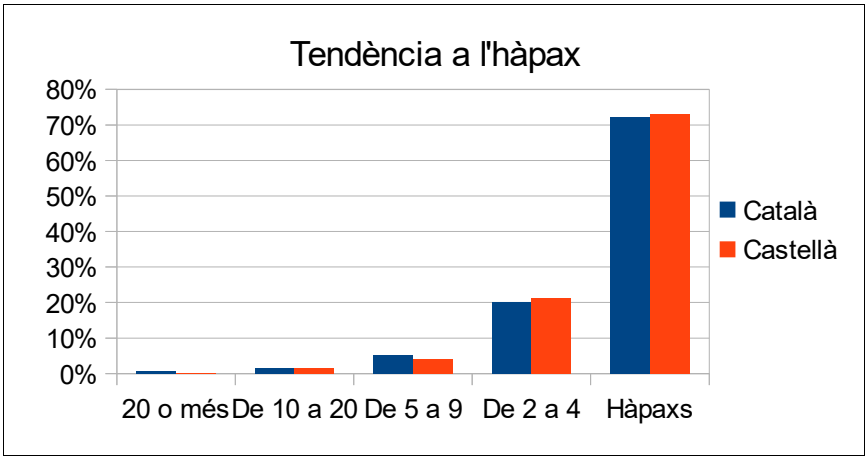

Taula 9. Tendència a l'hàpax en ambdós sistemes lingüístics

[41] Com expliquen Cabré et al. (2001: 204).
[42] Vegeu també les aportacions de Cabré et al. (2001: 204).
[43] És a dir, que «s'ha generat *ex novo*», segons Ginebra et al. (2014: 75).

Com podem veure, en català només el 27,79% dels compostos al·lògens apareixen dues o més vegades i tan sols el 2,26% dels casos apareix repetit en deu o més ocasions, sempre en relació amb el període estudiat. En castellà, igualment, tan sols un 26,97% d'aquests neologismes apareixen dues o més vegades i únicament en un 1,66% dels casos apareixen repetits deu o més ocasions. La tendència cap a l'hàpax, doncs, és clara en ambdós sistemes.

Això no obstant, també és interessant analitzar quin tipus de compostos al·lògens són els que més es repeteixen, tot i que, clarament, els híbrids formats per una forma prefixada són els que més possibilitats en tenen, en tant que formacions més productives —de fet, representen el 76,64% dels casos en què hi ha repetició en català i el 83,54% en castellà. En la resta de casos, però, hi ha diferències entre ambdós sistemes. Així, en català els compostos cultes pròpiament dits, els propis, són els que menys repeticions tenen —només en representen el 6,82%—, seguits dels híbrids creats mitjançant una forma sufixada —amb un 7,34%— i dels compostos al·lògens impropis —que representen el 9,18% dels casos.

Contràriament, en castellà els compostos clàssics que menys repeticions presenten són els impropis —amb un 4,03%—, mentre que els propis són els segons que més es repeteixen —amb un 7,14%—, seguits dels híbrids formats mitjançant una forma sufixada —que en representen el 5,28%. En general, però, es tracta d'un procediment de creació neològica que té un funcionament similar en ambdós sistemes lingüístics, tant pel que fa als procediments d'elaboració de mots, com pel que fa a la productivitat, malgrat les petites divergències descrites, que podeu consultar en la taula 10.

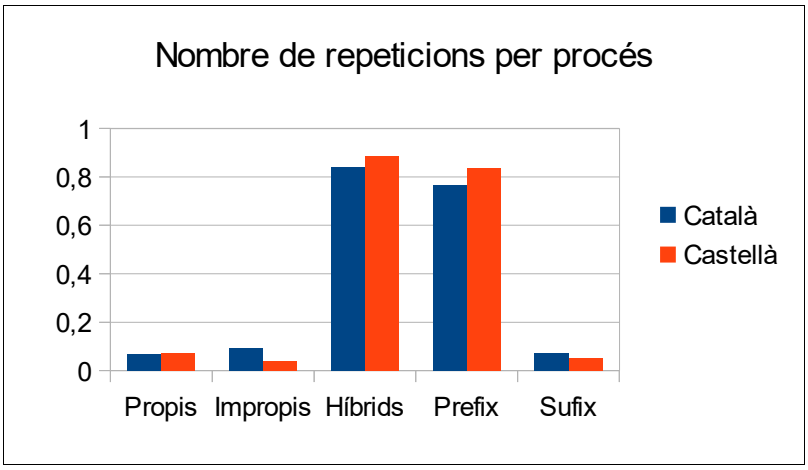

Taula 10. Nombre de repeticions dels mecanismes en ambdues llengües

4.2.5. Coincidència entre ambdós sistemes lingüístics

Finalment, per a concloure aquest apartat, analitzaré quins són els compostos al·lògens que coincideixen en ambdós sistemes lingüístics, per tal d'estudiar si un dels dos sistemes lingüístics es nodreix de l'altre o si, per contra, són formes que apareixen de manera fortuïta en ambdues llengües per influència d'una tercera, com l'anglès. Es tracta, doncs, d'apropar-nos a la composició clàssica des d'una perspectiva sociolingüística.

Sovint s'ha estudiat la creació lèxica des d'una perspectiva sociolingüística per tal d'analitzar si el català manlleva sistemàticament formes del castellà, però no és aquesta la finalitat del treball. De fet, les dades obtingudes demostren que no és això el que hem trobat en analitzar la composició culta en ambdues llengües. Del total de compostos al·lògens en català, només trobem 303 mots que també existeixen en el corpus del castellà, quelcom que representa un 22,11% dels casos. Això no obstant, seria massa agosarat pensar que totes aquestes unitats lèxiques són un manlleu del castellà, especialment quan trobem formes com *blogosfera*, *mixologia*, *crudivegà* o *ciberbullying*, les quals són, clarament, d'origen anglès.

Igualment, molts d'aquests mots són gentilicis com *castellanolleonès* o *afrocaribeny*, formes que, clarament, no són manllevades, sinó que coincideixen en ambdós sistemes lingüístics.[44] Passa el mateix amb formes com *macrofesta* o *microrelat* —especialment quan són formes prefixades que indiquen dimensió. També trobem exemples que emanen de camps tècnics o científics, com les formes *terabecquerel* o *megapíxel*, a més de múltiples realitats cibernètiques del tipus *ciberacció* o *ciberactivisme*.

Tot i així, és cert que en determinades formes trobem una empremta del castellà, com la forma *serièfil*, que apareix paral·lelament a la forma *seriòfil*, o formes com *follòdrom*, en què *follar* és una forma poc genuïna, importada del castellà.[45] En general, però, no podem parlar de manllevament sistemàtic, perquè seria un greu error: sovint simplement són formes que poden haver aparegut per raons diferents i no pel contacte lingüístic, sigui pel fet de compartir un mateix context social, cultural i polític o, simplement, perquè ambdós sistemes lingüístics han elaborat sengles formes i coincideixen de manera fortuïta. A més a més, actualment, tant la influència de l'anglès com de l'avenç cientificotècnic tendeixen a generar formes que coincideixen no només en català i castellà, sinó en diferents sistemes lingüístics, quelcom que no podem ignorar.

[44] No hem d'oblidar que són dues llengües romàniques i que, per tant, sempre existeix un grau de similitud.

[45] Ho podem comprovar si fem una recerca al CICA i al CIVAL, on no trobarem cap mostra anterior al segle XX del mot *follar*.

5. Conclusions

Al llarg d'aquest treball hem plantejat un estudi formal sobre la composició culta com a mecanisme de creació d'unitats lèxiques d'ús general —sense incloure-hi els neònims—, a partir de la descripció de dos sistemes lingüístics, el català i el castellà. Una descripció realitzada a partir de dos corpus de neologismes facilitats per l'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra.

El treball, doncs, es planteja com un estudi sobre neologia i neologismes, dos conceptes que, com hem indicat al marc teòric, són difícils de definir, tot i que la seva detecció i tractament són més senzills, en tant que podem aplicar mètodes i perspectives pragmàtiques i objectivables, més enllà del debat teòric. Sigui com sigui, es tracta d'una branca de la lingüística que és cabdal amb relació a les llengües, atès que permet la seva actualització i, per tant, el seu manteniment, com explica Cabré (2004).

D'altra banda, un altre problema que ha sorgit al llarg d'aquesta investigació científica és l'acotament de la composició clàssica com a mecanisme de creació de mots, la qual també genera disparitat d'opinions. Més enllà, però, del debat teòric, és necessari entendre aquest procediment morfològic com una eina de què gaudeixen diferents llengües i que permet l'elaboració de mots a partir de la combinació de bases patrimonials i de formants que no són mots del sistema lingüístic i que provenen d'uns altres sistemes, com el llatí i el grec en cas de les llengües romàniques o l'anglès.

Com expliquem a la introducció, la recerca plantejada a propòsit de la composició clàssica tenia com a objectiu principal analitzar formalment aquest procediment morfològic, a partir de la descripció i comparació dels sistemes català i castellà. A més a més, com a objectiu secundari, també pretenia estudiar el funcionament paral·lel d'aquest procediment de creació neològica i la productivitat similar existent en ambdós sistemes lingüístics.

Per això hem constituït un corpus de dades que recull els diferents compostos cultes en català i castellà apareguts a la premsa de Barcelona durant el període comprès entre el 2010 i el 2016 i l'hem analitzat formalment. Anàlisi que ha requerit classificar-los segons la seva formació i composició, i estudiar-los quantitativament i qualitativa —i sempre des d'una perspectiva comparatista. Al cap i a la fi, la finalitat era posar de relleu les diferències i similituds en ambdós sistemes lingüístics i les tendències d'aquest mecanisme morfolexicològic.

Així, en primer lloc, aquest estudi contrastiu ens ha permès, en relació amb l'objectiu principal, descriure què és la composició clàssica, d'acord amb les aportacions incorporades al marc teòric, així com concebre aquest procediment morfològic globalment, incloent-hi qualsevol compost en què intervé un formant culte —i superar, per tant, algunes perspectives teòriques més restrictives.

En segon lloc, a partir de les aportacions d'aquest estudi hem pogut demostrar que la composició clàssica, al·lògena o culta no és només aquella que té un caràcter pròpiament culte, sinó que també s'inclouen els casos en què certs formants s'han banalitzat. En efecte, que intervinguin formants cultes no implica que els mots resultants siguin cultismes o tecnicismes, sinó que hi ha mots d'ús general, sovint expressius i, en alguns casos, de caràcter col·loquial. Banalització que, així mateix, ha suposat un canvi o una transgressió d'algunes regles morfolexicològiques, com expliquem al llarg del punt quart, a més de canvis semàntics de determinats formants.

I, en tercer lloc, en relació amb els dos objectius plantejats, aquesta recerca ha demostrat que els compostos clàssics, tot i que són molt productius en ambdós sistemes lingüístics, tenen una clara tendència a ser hàpaxs i, sobretot, creen formes a partir de la combinació d'un formant culte prefixat i una base patrimonial —però no exclusivament, en la mesura que també poden ser bases que provinguin d'un acrònim, una sigla o un manlleu. Es tracta, doncs, d'un procediment que, com hem explicat al llarg del treball, és a mig camí de la composició i la derivació.

D'altra banda, d'acord amb l'objectiu secundari, també cal tenir en compte que és un procediment morfològic que funciona de manera similar en català i en castellà, no tant pel que fa als resultats —hem vist que coincideixen un percentatge molt baix de neologismes per composició culta en ambdós sistemes—, sinó respecte dels mecanismes i formants. Paral·lelismes, però, que no podem atribuir a un cas de manlleu sistemàtic d'una llengua respecte de l'altra, atès que ambdós sistemes generen formes diverses i diferents.

Tot i així, aquest treball és l'inici d'una línia de recerca molt més àmplia, la qual pot concretar-se en múltiples treballs posteriors, com serien l'estudi de la composició culta a la resta de llengües romàniques a partir de corpus similars o bé l'estudi específic de la composició culta en català o en castellà, parant una major atenció en les seves característiques, en l'anàlisi formal dels formants, etcètera. Ateses, per tant, les limitacions de temps i espai que comporta un treball final de màster, hem ajustat aquest estudi i simplement

hem establert un punt de partida que, posteriorment, pretenem ampliar —sigui mitjançant un estudi més profund, com una tesi doctoral, o un estudi paral·lel que continuï amb la línia marcada.

En definitiva, doncs, es tracta d'una recerca limitada, en la mesura que, per qüestions de format i de dedicació, no ens ha permès ampliar dades i aprofundir en múltiples aspectes interessants, com l'estudi individual i específic de cada formant, així com l'anàlisi de cada categoria que conforma la composició culta —per analitzar-ne les possibles limitacions i possibilitats. A més a més, fora interessant investigar si el funcionament d'aquest procediment morfològic és similar en la resta de llengües romàniques i, alhora, en l'anglès, per tal de comparar l'abast i productivitat d'aquest procediment, el qual encara té molts aspectes a estudiar.

6. Bibliografia

Acadèmia Valenciana de la Llengua (2013) *Corpus Informatitzat del Valencià*. Recurs en línia <http://cival.avl.gva.es/cival/buscador.jsp>.

Alves, I. M. (1996) «O conceito de neologia: da descrição lexical à planificação lingüística», *Alfa, Revista de Lingüística*, 40. São Paulo: UNESP, p. 11-16.

Bernal, E., Cabré, M.T. i Freixa, J. (2015) «Presentació», dins Freixa, J., Bernal, E. i Cabré, M. T. (ed.) *La neologia lèxica catalana*. Barcelona: IEC, p. 9-11.

Bernal, E., Garcia-Pinós, E. i Milà-Garcia, A. (2016) «La gràcia és al final: la col·loquialització dels compostos a la manera culta», dins Observatori de Neologia (ed.) *Mots d'avui, mots de demà*. Barcelona: IULA, p. 73-96.

Cabré, M. T. (1994) *A l'entorn de la paraula (II). Lexicologia catalana*. València: Universitat de València.

Cabré, M. T. (2004) «Introducció: la importància de la neologia per al desenvolupament sostenible de la llengua catalana», dins Observatori de la Neologia (ed.) *Llengua catalana i neologia*. Barcelona: Meteora, p. 17-45.

Cabré, M. T. (2016) «Per què és relativament fàcil de detectar neologismes i tan complicat de definir què són: breu apunt epistemològic», dins Observatori de Neologia (ed.) *Mots d'avui, mots de demà*. Barcelona: IULA, p. 127-132.

Cabré, M. T., Freixa, J. i Solé, E. (2001) «Anàlisi contrastiva de la innovació lèxica en català i

en castellà», *Caplletra*, 30. València: PAM / Universitat de València, p. 199-212.

Cañete, P., Fernández S. i Janer, F. (2015) «La neologia per composició culta», dins Freixa, J., Bernal, E. i Cabré, M. T. (ed.) *La neologia lèxica catalana*. Barcelona: IEC, p. 53-69.

Domènech, O. (2008) «Metodología de trabajo del Observatorio de Neología del Instituto Universitario de Lingüística Aplicada de la Universidad Pompeu Fabra», dins Almena, R. i Montoro, E. T. *Neologismo y morfología*. Múrcia: Universitat de Múrcia, p. 11-38.

Domènech, O. (2016) «Neología y redes sociales: el uso de Twitter como fuente de vaciado de neología», dins García, J., De Sterck, G., Linder, D., Maroto, N., Sánchez, M. i Torres, J. (ed.) *La neología en las lenguas románicas. Recursos, estrategias y nuevas orientaciones*. Frankfurt am Main: Peter Lang Edition, p. 303-315.

Estopa, R. (2010) «La neologia especialitzada, repte constant per al mediador lingüístic» dins Coromina, E. i Mestres, J. M. *Aspectes de terminologia, neologia i traducció*. Barcelona: UVIC / Scaterm, p. 15-39.

Fernández, J. (1982) *Neología y neologismo en español contemporáneo.* Granada: Editorial Don Quijote.

Guerrero, G. i Pérez, F. (2009) «La composición culta y la neología de la prensa escrita», *Revista de Investigación Lingüística*, 12. Múrcia: Universitat de Múrcia, p. 65-81.

Guerrero, G. i Pérez, F. (2012) «¿Es la composición culta, en la actualidad, el procedimiento más productivo para la creación de neologismos?», *Terminàlia*, 6. Barcelona: IEC, p. 26-36.

Ginebra, J., Llagostera, R. i Rull, X. (2014) «Composició culta / neoclassical compounding», dins Cabré, M. T., Domènech, O. i Estopà, R. *Mots nous en català / New words in Catalan. Una panoràmica geolectal / A diatopic view.* Amsterdam/Filadèlfia: John Benjamins Publishing Company, p. 67-83.

Giraldo, J. J. (2016) «La neología: indicador de la vitalidad de una lengua y su cultura», *Revista Interamericana de Bibliotecología*, 39, (1). Colòmbia: Biblioteca Medellín, p. 39-46.

Institut d'Estudis Catalans (s.d.) *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: IEC. Consulta en línia <http://dlc.iec.cat/>.

Institut d'Estudis Catalans (2016) *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC.

Lang, M. F. (1992) *Formación de palabras en español. Morfología derivativa productiva en el léxico moderno*. Madrid: Cátedra.

Observatori de Neologia (2004) *Llengua catalana i neologia*. Barcelona: Meteora.

Observatori de Neologia (2004) *Metodologia del treball en neologia: criteris, materials i processos*. Barcelona: IULA.

Real Academia Española (s.d.) *Diccionario de la lengua española*. Madrid: RAE. Consulta en línia: <http://dle.rae.es/>.

Pérez, M., Todolí, J. i Sifre, M. (2004) *Morfologia catalana*. Barcelona: UOC.

Solà, J., Lloret M. R., Mascaró, J. i Pérez, M. (dir.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.

Torruella, J., Pérez, M. i Martines, J. (s.d.) *Corpus Informàtic del Català Antic*. Recurs en línia: <http://www.cica.cat/>.

Varela, S. (2005) *Morfología léxica: la formación de palabras*. Madrid: Gredos.

ANNEXOS

Annex 1. Corpus de neologismes per composició culta en català

1. Propis

ambliopatia	diaporama	lumbosacre -a
anarcoide	duatló	macròfit
anatomopatològic -a	ecògraf	megàpoli
antropocè	enterohemorròg ic -a	meldoni
aporofòbia	estereopsi	mielopàtic -a
aquanauta	etnòfob -a	misofonia
audiòleg audiòloga	euròfob -a	nanoscòpic -a
audiologia	euròfob euròfoba	neurosonografia
autolític -a	eurofòbia	nivopluvial
bariàtric -a	exoma	nomofòbia
basalioma	feniletilamina	ortorèxia
betaamiloide	fibromiàlgia	pentulogia
betaamiloide	fitòlit	psicodèlia
bibliòfag	fitoncida	psiconauta
bibliomètric -a	francòfil -a	psiconauta
biofòbia	francòfil francòfila	pubàlgia
bisfenol	fructícola	quadrafònic -a
bisfòbia	gastroenterologia	rinoconjuntivitis
bitòleg	germanofília	serotoninèrgic -a
bitologia	grafè	sociòpata
carbonatosi	hectòmetre	sonocromatòpsia
carpetovetònic	hidrolipídic -a	succinilcolina
carpetovetònic -a	hiperglicèmia	tanatofília
cianotípia	hipovolèmia	tecnòfob
cinesiologia	hispanofòbia	telefàgia
citocina	ictiogènic -a	telefòbia
clenbuterol	immòtica	telegènia
cleptocràcia	judeofòbia	transfòbia
cleptòcrata	kinesiologia	tricotiodistròfia
cloroquina	lesbofòbia	vigorèxia

crudívor -a	lipoatròfia	vulcanoide
demofòbic -a	lisosomal	

2. Impropis

abraçoteràpia	físicoesportiu -iva	olfatoteràpia
administrativoterriorial	fisicomental	oligarquicoliberal
akeynesianomarxià -ana	fisicometafísic -a	oxigenoteràpia
anogenital	folklòricodemocràtic -a	palestino-israelià -ana
arabicoandalús -usa	frontolateral	paranoicocrític -a
àrabo-israelià -ana	gastronomicoetílic -a	paternofilial
arabo-nord-americà	germanicoarmeni -ènia	patrioticofestiu -iva
arabo-nord-americà -ana	globo-local	poètico-teatral
araboisraelià -ana	globoflèxia	poeticomusical
arabomediterrani -ània	hidrologicoforestal	politico-econòmic -a
arabomusulmà -ana	higiènicosanitari -ària	político-institucional
argentino-alacantí -ina	històrico-arqueològic -a	politicoadministratiu -iva
aristoprogre	històrico-fantàstic -a	politicoconstitucional
artístico-humorístic -a	historicoartístic -a	politicoelectoral
artisticodecoratiu -iva	historicocultural	politicoempresarial
atlàntico-universal	historicopolític -a	politicofinancer -a
bascofrancès -esa	historicosociològic -a	politicofutbolístic -a
blogosfera	hormonosensible	politicoideològic -a
bosniomusulmà -ana	humorísticopatriarcal	politicolegislatiu -iva
britanicoalemany -a	humoristicopeninsular	politicomediàtic -a
britanicocanadenc -a	immunodeprimit -ida	politicomilitar
bucòlico-pastoral	incisocontús -usa	politicomusical
canadencocoreà -ana	islamonacionalista	politicoreligiós -osa
canario-barceloní -ina	israeliano-nord-americà -ana	politicosanitari -ària
castellanocèntric -a	jacobinonacionalista	politicosentimental
castellanoespanyol -a	jurídico-partidista	politicosindical
castellanolleonès -esa	juridicoassessor -a	politicosocial
castellanomanxec	juridicofiscal	propiocepció
castellanomanxec -ega	juridicoinstitucional	publicoprivat -ada

catalano-alemany -a	jurídicolegal	risoteràpia
catalano-britànic -a	juridicopenal	ritmoteràpia
catalano-occità -ana	juridicopolític -a	romanticoeròtic -a
catalanoandorrà -ana	kurdo-iraquià -ana	russo-americà -ana
catalanofrancès -esa	kurdo-sirià -ana	russo-txetxè -ena
catalanoholandès -esa	kurdosiri -síria	russo-ucraïnès -esa
catalanoiranià -ana	kurdoturc -a	russoparlant
catalanolector	libiotunisià -ana	russoparlant
catalanomarroquí -ina	lingüístico-cultural	serbo-bosnià -ana
catalanovalencià -ana	lírico-ballable	serbo-montenegrí -ina
catalanovenecià -ana	literariomusical	serbobosni -òsnia
cientificotècnic -a	ludicocomercial	serbobosnià -ana
cívico-polític -a	ludicoeducatiu -iva	serbokosovar
cognitivoconductual	ludicoesportiu -iva	sexoaddicte
confraterno-divisor -a	ludicofestiu -iva	sexopedagoga
cranioencefàlic -a	ludicomusical	Simfònico-coral
craniofacial	ludicoreivindicatiu -iva	sordoceguera
cristiano-socialista	ludicosexual	suecocolombià -ana
cristianosocial	ludicoturístic -a	tacticoestratègic -a
cubanoamericà	maritimoterrestre	tardofranquisme
daneso-marroquí	maternofetal	tardofranquista
disco-èpica	maternoinfantil	tardofranquista
drogotest	mediaticopalatí -ina	tecnicoartístic -a
drogotest	mediaticotuiter -a	tecnicocientífic -a
economicofinancer -a	medicojurídic -a	tel·lúrico-tauromàquic -ca
economicofiscal	medicoterapèutic -a	toracicoabdominal
economicosocial	medioambiental	torsonudista
economicoterritorial	melòdicopervers -a	torsonudista
electronicoradiofònic -a	musculoesquelètic -a	turcoalemany -a
eròtico-polític -a	musicocinematogràfic -a	turcosirià -ana
eroticofestiu -iva	musicosocial	turístico-lúdic -a
eroticosentimental	musulmanocroat -a	turisticomusical
espinocel·lular	nigeriano-alemany -a	valencianoparlant

eticoevangèlic -a	nord-americano-saudita	vaticanocèntric -a
farmacogenòmica	obsessivocompulsiu -iva	xilenoalemany -a
farmacoresistent	occitanocatalà -ana	
filologicofeminista	occitanofrancès -esa	

3. Híbrids

3.1. Amb una forma sufixada

abracitis	conflictòleg conflictòloga	russòfon -a
barcelonitis	gaudiòleg	sabatòfon
fascitis	iecòleg	turcòfon -a
madriditis	infectòleg infectòloga	cienciologia
mamitis	oscaròleg oscaròloga	gemmologia
riberitis	totòleg	rumorologia
riojitis	treballòleg	mixologia
ronditis	vaticanòleg	austericidi
whatsappitis	beatlemania	feminicidi
aplaudímetre	boschmania	urbanicidi
cagòmetre	cleggmania	islamòfob -a
criticòmetre	heidimania	nenòfob
etilòmetre	nordicmania	balletòman
fissuròmetre	obamamania	classicòman -a
opinòmetre	simpsomania	iconoteca
pactòmetre	comentocràcia	quimioteca
paquetòmetre	deutecràcia	tendinopatia
xutòmetre	gamberrocràcia	valvulopatia
andalusofòbia	mediocricràcia	austericida
cancerofòbia	meritocràcia	lliberticida
catalanofòbia	nucleòcrata	camerògraf -a
gaifòbia	pactocràcia	crucigrama
grassofòbia	cartòfil	diabetològic -a
islamofòbia	catalanòfil -a	follosofia
russofòbia	escandalòfil -a	fracturofília
trumpfòbia	seriòfil seriòfila	hemorroidectomia

culturaloide	simpsòfil simpsòfila	mercadotècnia
epidermoide	politicòfil	placentofàgia
feixistoide	dronòdrom	ratomàquia
genialoide	follòdrom	tangentopoli
nicotinoide	saltòdrom	vaginoplàstia
plutoide	sambòdrom	verbívor -a
reumatoide	tilkòdrom	
sentimentaloide	neerlandòfon -a	

3.2. Amb una forma prefixada

acroioga	econacionalista	microdonació
aerobiològic -a	ecoparc	microeditorial
aerolínia	ecopijo	microemprenedor
aeromarítim -a	ecopijo -a	microempresa
aerotaula	ecorepublicà -ana	microempresari
afrocaribeny -a	ecosafari	microesfera
afrodescendent	ecosobiranista	microespai
agroambiental	ecosobiranista	microestat
agrobotiga	ecosocial	microfamiliar
agrocarburant	ecosocialisme	microfinançament
agrocombustible	ecosocialista	microfòssil
agroecologia	ecosocialista	microfurgoneta
agroecològic	ecosostenible	microgeneració
agroenginyeria	ecosostenible	microgènere
agroforestal	ecotaxa	microhistòria
agroindustrial	ecoteologia	microintervenció
agronegoci	ecoturisme	micromasclisme
agropastoral	ecoturístic -a	micromecenatge
agroramader -a	edafoclimàtic -a	micromecenes
alosexual	electrodisgust	micrometeorit
altermundialisme	electrojazz	micromillora
altermundista	enogastronòmic -a	micromol
altermundista	enosenderisme	micromuseu

anarcocupletista	enoturisme	micromusical
anarcoliberal	enoturístic -a	micronació
angloirlandès -esa	etnocultural	micronutrient
angloquebequès	etnomusical	micropagament
audioantologia	etnomusicòleg	micropaís
audiocomentari	espaciotemporal	micropartícula
audiodescripció	euro-russo-asiàtic -a	micropeça
audioguia	euroafricà -ana	micropenis
audiollibre	euroambaixada	microperforació
audiovídeo	euroamericà -ana	micropilar
austrobohemi -èmia	euroasiàtic -a	micropís
austromarxista	euroatlàntic -a	microplàstic
auto-catalogar-se	eurobaròmetre	micropoble
auto-declarar-se	eurobo	micropoder
autoadjudicar	euroburòcrata	micropresentació
autoadjudicar-se	eurocambra	microproductor
autoadministrar-se	eurocatalà -ana	microradionovel·la
autoaïllar-se	eurocèntric -a	microregió
autoajuda	eurocomissari eurocomissària	microrelat
autoanalitzar-se	eurocomunista	microresidència
autoanomenar	eurocomunista	microsocietat
autoanomenar-se	eurocopa	microtargetejar
autoassignar-se	eurocrítica	microteatre
autoassumir-se	eurodesfalc	microtrencament
autoatribuir-se	euroeleccions	microtúnel
autoavaluar	euroescèptic -a	microturbina
autobanc	euroescepticisme	microurbanisme
autobatejar	eurofan	microvers
autoblocant	eurofederalista	microxip
autocandidatura	eurofuncionari	mililitre
autocàrrega	eurogrup	mil·limol
autocitar	eurollatí -ina	mil·lisegon
autocomplaent	euromediterrani -ània	mil·lisievert

autocompostador	euroordre	miniaula
autocompostatge	europaper	minibús
autoconclusiu -iva	europarlament	minicàmera
autoconeixement	europarlamentari -ària	minicapsa
autoconfiança	europarlamentari -mentària	minicasual
autoconstrucció	eurorecessió	minicentral
autoconsum	eurosistema	minicicle
autoconsumidor autoconsumidora	eurosunbelt	minicimera
autoconsumir	eurotecnocràcia	miniclàssic
autoconsumir-se	eurovaga	minicopa
autocontractar-se	eurovinyeta	minicosidor
autocontradicció	eurozona	minicrèdit
autoconvenciment	exaescala	minicrisi
autocop	exaflop	minicrònica
autocrític -a	filocatalà	minideixalleria
autocultiu	filocomunista	minidisc
autocultivador	filoetarra	minidolentíssim -a
autocura	filoetarra	minidosi
autocuració	filofranquisme	miniempresa
autodeclarar-se	filogai	miniencants
autodefinir	filogòtic -a	miniequip
autodefinir-se	filonazi	miniespectacle
autodenominar	filoquissoflautisme	miniestada
autodenominar-se	filosocialista	miniestadi
autodenúncia	fitoquímic	miniestat
autodeportació	fotocoagulació	minifalda
autodescartar	fotoconte	minifeina
autodescartar-se	fotocromo	minifranquícia
autodescobrir	fotodenúncia	minigimnàs
autodesignar-se	fotodepilació	minigira
autodeslegitimar	fotogaleria	minihamburguesa
autodeterminista	fotografisme	minihidràulic -a

autodissolució	fotonotícia	minihidràulica
autodistribuir	fotoperiodista	minihotel
autodomini	fotoprojecció	miniinstal·lació
autoeditar	fotoreportatge	minijack
autoeditar-se	fotoreporter	minijò
autoencarregar-se	franco-alemany -a	minillanterna
autoengany	franco-britànico-israeliano -a	minimagatzem
autoenganyar	franco-català -ana	minimajoria
autoenganyar-se	franco-francès -esa	minimarca
autoentrevista	franco-prussià -ana	minimèdia
autoerigir-se	francoalgerià -ana	minimoneder
autoerror	francoandorrà -ana	minimoto
autoesmenar	francobelga	miniparc
autoexcloure's	francobrasiler -a	minipel·lícula
autoexclusió	francobritànic -a	minipeveter
autoexculpatori -òria	francoespanyol -a	miniquiosc
autoexigència	francogermànic -a	minireglament
autoexigir	francolibanès -esa	minisèrie
autoexili	francomalià -ana	minishorts
autoexiliar-se	francosuís -ïssa	minitemporada
autoexonerar-se	galaicocatalà -ana	minitransvasament
autoexplicar-se	gastrobar	minitreball
autoexplotació	gastrobotànic -a	minivestit
autoexterminar-se	gastrobotànic gastrobotànica	miniviatge
autoextingible	gastrofira	minivídeo
autofabricació	gastropediàtric -a	monocomandament
autofallada	gastroroquià -ana	morfobiomètric -a
autofelicitar-se	gastrotrempera	motoserra
autoflagel·lació	geoeconòmic -a	nanoambulància
autoflagel·lar-se	geoestratègia	nanobus
autofoto	geoestratègic -a	nanocàpsula
autofustigació	geolocalització	nanogram
autogenerar	geolocalitzador	nanograu

autohomenatge	geolocalitzar	nanomaterial
autoimatge	geomagnètic -a	nanomedicina
autoimmolació	geoparc	nanomón
autoimmolar-se	georadar	nanonewton
autoimposar	germanoaustralià -ana	nanopartícula
autoimposar-se	gigabit	nanorecerca
autoinculpació	gigafoto	nanosensor
autoinculpar-se	gigaonada	nanotecnòleg nanotecnòloga
autoinculpatori -òria	gigawatt	nanotecnologia
autoindulgència	greco-català -ana	narcoatemptat
autoinfligir	grecocatòlic -a	narcoestat
autoinfligir-se	grecoturc -a	narcoestètica
autoinsuficiència	hectolitre	narcoguerra
autointervenir	hemoderivat	narcosala
autoinvestir-se	hemodinàmica	narcoterrorista
autoironia	hepatorenal	narcovaixell
autoirònic -a	heterodestructiu -iva	necroturisme
autojustificació	heteronormalitat	neoprofessional
autolesionar-se	heteronormatiu -iva	neuroadaptació
autolesiu -iva	hexacampió	neuroarquitectura
autolimitar	hexacampionat	neurociència
autolimitar-se	hexafluorur	neurocientífic -a
autoliquidació	hidrogeològic -a	neurocientífic neurocientífica
automarginar-se	hiperactivar	neurodegeneració
automitificació	hipernaturalisme	neurodegeneratiu -iva
automotivació	hiperventilar	neurofarmacòleg
automuntatge	hipnosedant	neuroimatge
autoocupació	hipoal·lèrgic -a	neuromàrqueting
autoordre	hipofrontal	neuromedicina
autoorganització	hipopressiu	neurooncòleg
autoparòdia	hipopressiu -iva	neuropatòleg neuropatòloga
autoparodiar-se	hispano-argentí -ina	neuropsicòloga
autoparòdic -a	hispano-britànic -a	neuropsicològic -a

autopercepció	hispano-català -ana	neuropsiquiàtric -a
autopremi	hispano-montenegrí -ina	neuroquímic -a
autopresentar	hispano-nord-americà -ana	neuroquirúrgic -a
autoproclamar	hispano-polonès -esa	neurosensorial
autoproclamar-se	hispano-portuguès -esa	neurotecnologia
autoproclamat -ada	hispano-rus -ussa	neurotraumatologia
autoproducció	hispanoalemany -a	norovirus
autoproduir-se	hispanoandorrà -ana	nutrigenòmic -a
autopromoció	hispanoàrab	nutrigenòmica
autopropaganda	hispanobo	octocampió
autoprotecció	hispanobrasiler	oleoturisme
autoprotegir-se	hispanobrasiler -a	omnicanal
autoproveir	hispanocèntric -a	omnicanalitat
autoproveir-se	hispanocongolès -esa	omnidireccionalitat
autopublicar	hispanoestatunidenc -a	omnipollastre
autopublicitar-se	hispanoflamenc -a	oncopsiquiatria
autoqualificar	hispanofrancès -esa	organofòsfor
autoqualificar-se	hispanolibi -íbia	ortomolecular
autorealitzar-se	hispanomarroquí -ina	ortoprotèsic -a
autoreferencial	hispanomexicà -ana	osteoarticular
autoreferencialitat	hispanoparlant	osteocondral
autoreferent	hispanoparlant	paleoantropòleg
autoreflexió	hispanoveneçolà -ana	paleodieta
autoreflexiu -iva	homoparental	paleogenètica
autoregular	indo nord-americà -ana	paleosismologia
autoregular-se	indopakistanès -esa	patafísic -a
autorentat	isquiosural	patafísica
autoretallada	isquiotibial	pestivirus
autoretratar-se	isquiotibial	pentacampiona
autosacrificar-se	italo-argentí -ina	pentacampionat
autosacrifici	italo-nord-americà -ana	pentalingüe
autosatisfacció	italoamericà -ana	pentapartit
autosatisfactori -òria	italobelga	petaflop

autosatisfer	italobrasiler italobrasilera	petromonarquia
autosegrestar	italocanadenc -a	picogram
autosegrestar-se	italoespanyol -a	piloerecció
autosortida	italogòtic -a	primaquina
autosostenible	italosuís -suïssa	protocandidat protocandidata
autosuperació	judeogrec -grega	protodemocràtic -a
autotransfusió	judeomaçònic -a	protodiaca
autotrasplantament	kilobit	protodissenyador
autotustada	lactofermentat	protoecologista
astrofotografia	lectoescriptura	protofeixista
biobala	logoteràpia	protofriqui
biocapacitat	ludoescola	protonazi
biocarburant	ludolingüística	protopolític
biocel·lulosa	macroalberg	protoprofessional
biociència	macroaparcament	protoprogrés
biocivilització	macroàrea	protosuïcida
bioclasse	macroassemblea	pseudofuturòleg
biocombustible	macrobanda	psicocorporal
bioconservant	macrobotellada	psicoemocional
biocosmètica	macrobotiga	psicoenergètic -a
biocronologia	macrocampus	psicolingüista
biodansa	macrocarretera	psiconeuroimmunòleg -òloga
biodièsel	macrocartera	psicooncòleg
biodinàmic -a	macrocas	psicoprograma
biodinàmica	macrocaserna	psicosocial
bioestadístic -a	macrocasino	psicosociologia
biofarmacèutic -a	macrocausa	quadripartit
biofarmacèutica	macrocentre	quadripartit -ida
biofilmografia	macrociutat	quatriplicar
biolingüista	macrocolla	radiocontrol
biolixiviació	macrocomanda	radioelectrònic -a
biomarcador	macrocomarca	radiofàrmac
biomatemàtic biomatemàtica	macrocomplex	radiofórmula

biomimètica	macroconcert	radiomarcar
biomolecular	macroconselleria	radiotaxi
bionacional	macroconsulta	radioteatre
bioperruqueria	macrocontrol	radiotelevisar
biopirata	macrodada	retroactual
biopirateria	macrodecisió	retroalimentació
bioplàstic	macrodenúncia	retroalimentar
biopolítica	macrodiada	retroalimentar-se
biorefineria	macroeconòmic -a	retrofuturisme
bioremei	macroembassament	retrofuturista
bioresidu	macroenquesta	sapiosexual
biosanitari -ària	macroequip	servoindústria
bioseguretat	macroesdeveniment	silvopastoreig
biosensor	macroespectacle	sismoterrestre
broncoespasme	macroestació	socio-filosòfic -a
cardiocompressor	macrofàbrica	socioambiental
cardiorespiratori -òria	macrofacultat	socioconvergent
cerebrovascular	macrofarmàcia	sociodemogràfic -a
ciber censura	macrofesta	socioeclesial
ciber pirata	macrofestival	socioecòleg
ciberacció	macrofoto	socioecològic -a
ciberactivisme	macrogranja	socioeconomia
ciberactivista	macroindicador	socioeconòmic -a
ciberagent	macroinstal·lació	socioeducatiu -iva
ciberamenaça	macroinversió	socioelectoral
ciberassetjador	macrollei	socioesportiu -iva
ciberassetjament	macromagnitud	sòcioesquerravergent
ciberatac	macroministeri	sociofamiliar
ciberbanyes	macromuntatge	sociogeogràfic -a
ciberbullying	macromuseu	sociohistòric -a
cibercafè	macronòdul	sociolaboral
cibercalifat	macrooperació	socioliberal
cibercamp	macropàrquing	socioliberal

cibercampanya	macroplanta	sociopolític
cibercombat	macropolítica	sociopolític -a
cibercrim	macropont	sociosanitari -ària
cibercriminal	macroport	somatosensorial
cibercriminalitat	macropréstec	sonoreductor -a
cibercultura	macroprocés	tecnocientífic -a
ciberdefensa	macroprograma	tecnoconsum
ciberdelicte	macroprojecte	tecnoemocional
ciberdelinqüent	macroprostíbul	tecnoestrès
ciberdret	macroprudencial	tecnohumanisme
ciberespacial	macroquedada	tecnomalson
ciberespionatge	macroregió	teleassistència
ciberestratègia	macrosondeig	teleconsum
ciberguerra	macrosorteig	teledebat
cibernòvio cibernòvia	macrosubhasta	teledermatologia
ciberplatja	macrotast	telediari
ciberpolicia	macrotrobada	teleescombraria
ciberprograma	macrourbanització	telefórmula
ciberpunk	macroxarxa	teleguia
ciberseguretat	maxi estalvi	telehipòdrom
cibersexe	maxihorari	telelectura
cibersobirania	maxivestit	telemarquèting
ciberterrorisme	megabotiga	telemedicina
ciberterrorista	megabyte	teleoperador
cibertropa	megacaixa	telepagament
ciberurna	megacapital	telerealitat
ciclocarrer	megacasino	teletransportació
cicloesportiu -iva	megaciutat	teletransportador -a
cicloterrorista	megaclàssic	teletransportar
cicloturista	megacol·leccionista	teletransportar-se
cicloturista	megacomplex	teletreballador -a
citroteràpia	megacrac	televodedvil
colorectal	megacrisi	televot

cosmopaletisme	megadada	teodemocràcia
crioconservar	megadespatx	terabecquerel
criptoanarquista	megaesdeveniment	terabyte
criptodivisa	megaespectacle	teraflop
criptoespanyol -a	megaestadi	termofrigorífic -a
criptofax	megaestrella	termolúdic
criptofeixista	megaèxit	termoluminiscència
criptoliberal	megafaller -a	termosolar
criptoracista	megahertz	termosolar
criptosoberanista	megaiot	tetracampió -ona
crudivegà -ana	megallotja	tetracampió tetracampiona
crudivegà crudivegana	megamuseu	tetraclàssic
demisexual	megaonada	turboalimentar
democristià -ana	megapastís	ultranaïf
democristià democristiana	megapíxel	videoarbitratge
demosocialista	megaplanta	videoart
dermocosmètica	megaprocés	videoartista
dermoestètic -a	megaprojecte	videobloc
dermoindecís dermoindecisa	megaregió	videocàmera
eco-comunista	megaric megarica	videocomentari
eco-park	megaterratrèmol	videocomunicat
ecoamigable	megatren	videoconsola
ecobarri	megavolcà	videocreador videocreadora
ecobiotecnologia	megawatt	videocurrículum
ecocardiograma	mesoteràpia	videodansa
ecocomptador	metaliteratura	videodenúncia
ecodesenvolupament	metarelat	videoentrevista
ecodisseny	metateatralitat	videofòrum
ecodissenyadora	micro-fisura	videogràfic -a
ecoeficiencia	micro-infusora	videoinstal·lació
ecoeficient	microacció	videoloteria
ecoendoscòpia	microalga	videomarcador
ecoetiqueta	microambient	videonotícia

ecofeminisme	microbioma	videopantalla
ecofeminista	microbloc	videoperiodista
ecogastronòmic -a	microbolso	videoresposta
ecoinnovació	microcàmera	videotrucada
ecoinnovar	microcompra	videovigilància
ecoloflorit -da	microcotxe	videoxat
ecomercat	microcrèdit	
econacionalista	microdescàrrega	

Annex 2. Corpus de neologismes per composició culta en castellà

1. Propis

adenomastectomía	escopofilia	lesbofobia
amonitol	esomeprazol	mefedrona
anarcoide	espinosaurio	melatonina
aporofobia	estroboscópico -ca	metilfenidato
arcosaurio	eurocracia	micorrización
artroplastia	eurófilo -la	mielofibrosis
audiófilo	eurófilo eurófila	neuroblastoma
autocéfalo -la	eurofobia	neuromórfico -ca
autotrofia	eurófobo -ba	nitrometano
bariátrico -ca	eurófobo eurófoba	odontofobia
bibliometría	exoma	odorama
bioetanol	exónimo	petrocracia
biotina	fibroblasto	piroclastos
bisfenol	fibromialgia	prostodoncia
braquiosaurio	fisiograma	psiquedelia
cibercondría	fitofonía	pubalgia
ciprinidontiforme	francofilia	retromanía
clembuterol	galactooligosacárido	saurópodo
cleptocracia	gastrolatría	senolítico -ca
cronófago cronófaga	ghrelina	sociofobia
demóscopo	glifosato	sociómetro

dexanfetamina	gonalgia	sociópata
discopatía	grafeno	sociópata
disformia	grecófono	suidomaquia
distopía	hadrosaurio	technocracia
dopamina	hepatólogo hepatóloga	tecnófilo
duatlón	heptalogía	tecnofobia
duncleosteo	heptanato	tecnófobo -ba
ecocidio	hidrotalcita	tecnópolis
ecoducto	hipocolestemiante	tensiomiografía
egomanía	hispanitis	titanosaurio
egonomía	homófobo -ba	tomosíntesis
egoteca	idiopático -ca	videotoracoscópico -ca
equinácea	judeofobia	
eribulina	ketamina	

2. Impropis

abdominolumbar	espaciotemporal	oseométrico -ca
afectivosexual	espectromagnético -ca	paterno-marital
albanokosovar	estereotópico -ca	patriótico-identitaria -ria
albanokosovar	filipino-finlandés -esa	político-mediático - ca
albiazul	fluorodesoxiglucosa	políticosexual
albinegro -gra	fofisano	roji-verde
anglosfera	gallegoleonés -esa	rumano-ortodoxo -xa
Argentin-italiano -na	hormonosensible	rusohablante
auriverde	iberorromano -na	rusohablante
bélico-informativo -va	infantojuvenil	rusoparlante
blogosfera	irano-estadounidense	serbo-húngaro -ra
bosnio-musulmán -ana	islamopetrolero -ra	serbobosnio -nia
británico-iraní	israelo-palestino -na	sirio-oriental
castellanoleonés -esa	japo-peruano -na	sirioturco -ca
castellanomanchego	japomediterráneo -a	sismorresistente
castellanomanchego -chega	kurdoiraquí	sueco-finlandés -esa
catalano-balear	lúdico-festivo -va	sueco-iraní

catalano-español -la	lumbociática	tardofranquista
católico-romano -na	manopuntura	tardoromano -na
centroasiático -ca	médico-farmacéutico -ca	tiranomóvil
checopolaco -ca	mexico-americano -na	toxicogénico -ca
clorobenzeno	místico-musical	truficultor truficultora
clorofluorocarbono	mixtilingüe	truficultura
cuatribarrado	mixtilingüística	turco-armenio -nia
cuatripartidista	moldavo-israelí	turco-musulmán -ana
cubanoamericano -americana	musculoesquelético -ca	turco-ortodoxo -xa
cubanoamericano -na	músicoespacial	vasco-andaluz -za
dietoterápico -ca	musicovocal	venopunción
drogotest	negriazul	verdiblanco -ca
Económico-político -ca	orinoterapia	

3. Híbrids

3.1. Amb una forma sufixada

aplaudímetro	implantología	rusófilo -la
chutómetro	odiología	seriéfilo -la
independentómetro	reflectología	seriéfilo seriéfila
morsímetro	catalanofobia	catalanófobo -ba
noviómetro	gabofobia	islamófobo -ba
odiómetro	islamofobia	islamófobo islamófoba
pulsómetro	plumafobia	maurófobo -ba
balletomanía	rusofobia	bebeteca
biebermanía	comentocracia	tipoteca
caprilesmanía	estadocracia	vinoteca
caravaggiomania	meritocracia	cascografía
obamamanía	sacarocracia	reflectografía
velazquezmanía	telecocracia	shafografía
botellódromo	austericidio	balletómano -na
canibalódromo	feminicidio	clasicómano
follódromo	neonaticidio	balleniforme
petardódromo	sincericidio	momiforme

protestódromo	kurdófono -na	austericida
sambódromo	neerlandófono -na	burrocrático -ca
conspiranoide	rusófono -na	documentoscopia
gamberroide	ucraniófono -na	espacionautas
genialoide	culturilandia	fetoscopio
locoide	frikilandia	gitanópolis
fascitis	calentólogo	interferometría
nintenditis	futbólogo	odiópata
aparatología	ruzólogo ruzóloga	papolatría
cienciología	txarangólogo	robofilia
mixología	olivófilo olivófila	tendinopatía

3.2. Amb una forma prefixada

acupresión	endomedular	micromundo
afrobrasileño -ña	enorevolución	microobra
afrocaribeño -ña	enoturismo	micropago
afrodescendiente	enterohemorrágico -ca	microperiodo
afropolitismo	epigenoma	microplástico
agrocombustible	etnocacerismo	microplisado
agroecología	etnocacerista	micropréstamo
agroecológico	etnomusicólogo etnomusicóloga	micropublicación
agroecólogo	etnonacionalista	micropyme
agroganadero -ra	etnotecno	microregión
agropastoralista	euroatlántico -ca	microrrelato
agroturístico -ca	eurobanco	microrreserva
alterglobalización	eurocámara	microrrotura
altermundismo	eurocaos	microsegmento
altermundista	eurocéntrico -ca	microseguro
altermundista	eurocrisis	microseísmo
anarconazi	eurocumbre	microsello
angloespañol -la	eurodesencanto	microsievert
angloholandés -esa	eurodios	microsocial

angloíndio -dia	eurodiputado eurodiputada	microsonda
anglopolaco -ca	euroescepticismo	microteatro
anglorruso -sa	euroescéptico -ca	microtecnología
astrobiológico -ca	euroescéptico euroescéptica	microtelón
attosegundo	euroeufórico -ca	microterremoto
audiodescribir	eurofan	microuniverso
audiodescripción	eurogrupo	microurbanismo
audioguía	eurolatinoamericano -na	microutopía
audioguiar	euroletra	microvídeo
audiolibro	euroorden	milisievert
audiomatón	euroortodoxia	milivatio
auriculopuntura	europesimismo	mini-LP
auriculoterapia	europoide	mini-mandela
auto-cross	eurorregión	minibiorreactor
autoabandono	eurosanidad	minibocata
autoafirmación	eurosistema	miniburguer
autoalimentarse	eurovotante	minicampaña
autoalinearse	eurozona	minicaracazo
autoaniquilación	filantrocapitalismo	minicomic
autoaplicarse	filoheleno -na	miniconcierto
autoasfixia	filonazi	miniconsejo
autoatentado	filonazi	minicontenedor
autoayuda	filosocialista	minicorto
autobronceado	filoterrorista	minicrisis
autocanibalearse	filototalitario -ria	minicruasán
autocapacitación	fisioculturismo	minicumbre
autocita	fitogenético -ca	minidesconexión
autocomisariar	fotoatlas	minidocumental
autocompadecimiento	fotocerámico -ca	miniempleo
autoconcederse	fotococinilla	minienciclopedia
autoconcepto	fotodepilación	miniensayo
autoconciencia	fotodetector	miniequipo
autoconclusivo -va	fotodiarismo	miniescena

autoconocimiento	fotodocumentalismo	miniestadio
autoconsciente	fotogalería	miniestado
autoconstrucción	fotolibro	miniestudio
autoconstruirse	fotomosaico	minifestival
autoconsumo	fotomural	minificción
autoconvencerse	fotonoticia	minifigura
autoconvocarse	fotoperiodismo	minifilme
autocuidado	fotoperiodista	miniflash
autocumplimiento	fotopolarímetro	minigira
autocumplir	fotoprotección	minigobierno
autocura	fotorrelato	miniguardia
autocuración	fotorreportaje	miniguerra
autocurarse	fotorreportero	minihamburguesa
autodeclararse	fotovaporización	minilenteja
autodegollamiento	franco-anglo-italiano -na	minimercado
autodenigrarse	franco-británico -a	minimoto
autodenominarse	franco-maliense	miniparque
autodenuncia	franco-polaco -ca	minipelícula
autodescartarse	francoalemán -ana	minipiso
autodestruirse	francoargelino -na	minipista
autodeterminar	francoargentino -na	miniplus
autodevaluación	francobelga	miniportátil
autodirigirse	francochileno -na	minipréstamo
autodisolverse	francoitaliano -na	miniregalo
autodoblarse	gastro-discotequero -ra	minirrobot
autoeditarse	gastroblog	miniseguidor
autoelevarse	geoeconómico -ca	miniteléfono
autoemplazarse	geoestratégico -ca	minitransbordador
autoengañarse	geoetiquetar	minitrasvase
autoengaño	geofinanciero -ra	minivacaciones
autoenmienda	geoglifo	minivehículo
autoensañamiento	geoingeniería	minivestido
autoentrevista	geolocalización	monocultor

autoescrache	geolocalizar	multimarca
autoestereoscopia	geopolítico -a	multiorgánico -ca
autoexaltación	georeferenciación	multiplataforma
autoexamen	georradar	nanoantena
autoexaminarse	germanoturco -ca	nanocable
autoexclusión	gigabite	nanociencia
autoexculpatorio -ria	gigaelectronvoltio	nanoestructura
autoexigencia	gigaencuesta	nanomolécula
autoexigente	gigafoto	nanopartícula
autoexigirse	gigatonelada	nanorrelato
autoexiliado	greco-cristiano -na	nanosensor
autoexiliarse	grecocatólico -ca	nanotransistor
autoexilio	grecomacedonio -nia	narcoadministración
autoexplotación	grecoortodoxo	narcobarco
autoexposición	heliopausa	narcocorrido
autoexpulsarse	heliosfera	narcocultura
autoexpulsión	heliotransportar	narcocura
autoficción	helisuperficie	narcodistrito
autoficcional	heptacampeón	narcoguerrilla
autofinanciar	heteropatriarcado	narcoliteratura
autofinanciarse	hidrodeslizador	narcomenudeo
autoflagelarse	hidrofresa	narcomenudista
autofoto	hidromorfológico -ca	narcosala
autofotografiarse	hiperconciliador -ra	narcoterror
autogas	hiperconectividad	narcoterrorismo
autogenerar	hipohuracanado -da	narcoterrorista
autogobernarse	hispano-alemán -ana	narcotúnel
autohomenaje	hispano-árabe	narcoviolencia
autoimponer	hispano-italiano -na	necropublicidad
autoimponerse	hispano-marroquí	neocentralista
autoincriminarse	hispano-portugués -esa	neocolonial
autoinculparse	hispanoargentino -na	neocomunista
autoindulgencia	hispanobono	neofranciscano -na

autoindulto	hispanobrasileño	neomalthusiano -na
autoinfligir	hispanobrasileño -ña	neonómada
autoinfligirse	hispanobrasileño hispanobrasileña	neurocientífico -científica
autoinmolación	hispanonipón	neurodesarrollo
autoinmortalizarse	hispanovenezolano -na	neuroendocrino -na
autoinmune	hispanovisigodo -da	neuroestimulador
autoinseminarse	homoerótico -ca	neuroética
autoinspección	homoerotismo	neurogenética
autoinstalable	homoparental	neuronavegación
autoironía	isquiotibial	neuronavegador
autojustificación	italo-egipcio -cia	neuro-oncología
autolesivo -va	italo-estadounidense	neuropatólogo
autolicencia	italo-francés -esa	neuropediatría
autolimitarse	italoamericano -na	neuropsicológico -ca
autoliquidación	italocatalán	neurorehabilitación
autollamarse	italocatarí	neurosináptico -ca
automotivación	italodisco	neurotecnología
autonombrarse	judeo-árabe	neuroteología
autoocupación	judeo-sionista	nipo-brasileño -ña
autoorganizarse	ludogenealogía	norcaucásico -ca
autoparalelismo	ludolingüista	nororiental
autoparodia	ludomaquetación	odontopediatría
autoparódico -ca	macroactuación	ortomolecular
autoparte	macroacuerdo	ortoprotésico -ca
autoperpetuarse	macroalmuerzo	ovoproducto
autopreservación	macroampliación	paleochico paleochica
autoproclamarse	macrobotellón	paleodieta
autoproducirse	macrocampaña	paleofuturo
autoprotegerse	macrocasino	paleogenómica
autopsicoanálisis	macrocaso	paleogeográfico -ca
autopsicoanalítico -ca	macrocausa	paleosismología
autopublicación	macrocifra	paleovida

autopublicar	macrocomplejo	pancatalanismo
autopublicarse	macroconcierto	pentacampeón -ona
autopurificación	macroconcurso	pentacampeón pentacampeona
autorealización	macroconsejería	pentacampeonato
autorepresentación	macrocontrato	pentáculo
autoretrato	macrocontrol	pentagoleador
autorreclutamiento	macrodemanda	pentapartido
autorreconocimiento	macrodesfile	petrodiplomacia
autorreflexivo -va	macrodocumental	petrograbado
autorreplicarse	macroembotelladora	petromonarquía
autorrepresentación	macroencuesta	piromusical
autorreproche	macroespacio	plurinacionalidad
autorretratarse	macroestación	plusvalor
autosacrificio	macroestudio	pluviselva
autosantificación	macroevaluación	policontusión
autosostenible	macroevento	polimetálico -ca
autotanque	macroexperimento	protofascista
autotasación	macroferretería	protonacionalista
autotrasplantar	macrofestival	protonorteamericano -na
autotrasplante	macrofiesta	protopelícula
autoventa	macrogestión	protopunk
autovídeo	macrohotel	protowarholiano -na
bibliodiversidad	macroinforme	pseudodemocrático -ca
biblioterapia	macroinversión	pseudoexclusiva
bio refinería	macroinvestigación	pseudointelectualidad
bioacumulación	macrojornada	pseudoizquierdista
bioartificial	macrojuicio	pseudorrevolucionario -ria
bioarqueóloga	macromanifestación	pseudosindicato
bioarqueología	macromisa	pseudoterapia
biobanco	macromuestra	psicoactivo
biocapacidad	macromulta	psicobloc
biocapitalismo	macromundo	psico-bio-neurológico -ca

biocarbón	macromuseo	psicobiográfico -ca
biocarburante	macronutriente	psicocognitivo -va
bioconstrucción	macrooperación	psicocorporal
biodanza	macroproceso	psicoeducación
biodesagradable	macroprostíbulo	psicogeografía
biodescodificación	macroproyecto	psicogeográfico
biodiesel	macroprudencial	psicomúsica
biodinámico -ca	macropuente	psicosonoro -ra
biodisponibilidad	macropuerto	psicoprofiláctico -ca
bioenergía	macrordenador	psicothriller
bioequivalencia	macroreforma	radiobase
biofarmacéutico -ca	macroregulación	radiofórmula
biofarmacia	macroreyerta	radiomarcar
biofilm	macrorredada	retroalimentar
biofotón	macrorregión	retroalimentarse
bioinformático -ca	macrorrevolución	retroexcavadora
bioinformático bioinformática	macrosubasta	retrofuturismo
biomarcador	macrosumario	retrofuturista
biomatemático	macrotemplo	retroiluminación
biomolécula	macrotendencia	retroiluminado -da
biomonitorización	macroterminal	retroiluminar
bioneuroemoción	macrotienda	retrosexual
biopelícula	macrovariable	retroviral
biopiratería	macroversión	retrofuturible
bioplástico	maxi vestido	rinoconjuntivitis
biopolítica	maxiescúter	romboencefalitis
biopolítico -ca	mega-vegueria	seudobiográfico -ca
biorreactor	megaampliación	seudofuturista
biorregulador -ra	megaasteroide	seudointelectual
biorrobótica	megacadena	seudoperecedero -ra
biosanitario -ria	megacapital	seudoxenófobo -ba
biosimilar	megacasino	socio-cultural
bioterrorismo	megacentro	socio-familiar

biotecnólogo	megacomplejo	socio-histórico -ca
calotipo	megacontinente	socio-separatista
cardiopulmonar	megacontrato	socioambiental
cardiosaludable	megacorporación	sociodemográfico -ca
cartomagia	megacrisis	socioeconómico -ca
ciberabuelo	megaego	socioeducativo -va
ciberacción	megaemisión	socioemocional
ciberacosador ciberacosadora	megaempresa	sociolaboral
ciberacoso	megaempresario	sociopaisajístico -ca
ciberactivismo	megaerupción	socioreligioso -sa
ciberactivista	megaestrella	sociosanitario -ria
ciberamenaza	megaevento	sonocromático -a
ciberamigo	megaexposición	superesnob
ciberasalto	megafestival	surcontinente
ciberatacante	megafestivo -va	tecnoadicto
ciberataque	megafolletín	tecnoatómico -ca
ciberbitácora	megagalaxia	tecnoestrés
ciberbullying	megalargometraje	tecnoestructura
cibercafé	megalodón	tecnoimperialismo
cibercomando	megaoperación	teleactuación
cibercrimen	megaorganismo	teleasistencia
cibercriminal	megapijo -ja	telecarga
cibercriminal	megapíxel	telecomando
ciberdelincuencia	megaplán	telecomedia
ciberdelincuente	megapresa	teleconferencia
ciberdelito	megaproceso	teledirigismo
ciberdisidencia	megapropuesta	telegestión
ciberescuela	megaproyecto	teleguerra
ciberespía	megapuerto	telemaratón
ciberespionaje	megarrico megarrica	telemarkero
ciberfísico -ca	megasalario	telemedida
ciberfugitivo	megasueldo	telemonitorización
cibergótico -ca	megasuperficie	telenoticiario

ciberguerra	megatema	telentrada
ciberguerrero	megaurbe	telepsicología
ciberinteligencia	megayate	telepresencia
ciberintimidad	megazapping	telepromoción
ciberjuventud	megazona	telerealidad
ciberlector	metacine	teletrabajar
ciberlunes	metaficcional	teletransportación
cibermedio	metaliterario -ria	teletransportarse
cibermoneda	micro-cogeneración	teletransporte
cibernovio	microagresión	televigilar
ciberpirata	microalianza	televotación
ciberpolicía	microámbito	televoto
ciberprotesta	microaportación	terabequerelio
ciberseguridad	microblog	terabyte
cibersexo	microblogging	teraelectronvoltio
cibersimpatizante	microbioma	termofrigorífico -ca
cibertaller	microcalle	termosolar
ciberterrorismo	microcámara	termosolar
ciberterrorista	microcatéter	tetracampeón tetracampeona
cibertienda	microcefálico microcefálica	tetraprecandidato
cibervandalismo	microcentro	turboalimentar
cibervíctima	microcervecería	turbodiésel
ciclopista	microcluster	turboelitista
ciclogénesis	microcoche	ultraortodoxo -xa
ciclotaxi	microcolonia	ultrapreciso -sa
ciclovía	microcosmogonía	verotoxigénico -ca
colorrectal	microcomputación	video-adelanto
contraintuición	microcrédito	video-manual
contraintuitivo -va	microcuento	vídeoaficionado
crioláser	microdato	videoarte
criopreservación	microdiseño	videoartista
crudivegano -na	microdonación	vídeoblog
dermocosmética	microeconómico -ca	videobloguera

ecoactivista	microeditor	videocata
ecoaldea	microeditorial	videocreación
ecoalimentación	microempresa	videocreador
ecocapitalista	microempresario microempresaria	videocreador -ra
ecococina	microestafa	videocurso
ecodesodorante	microfenómeno	videodanza
ecodiseño	microfinanciación	videoentrevista
ecoedición	microfinanciar	videogalería
ecoeficiente	microfinanciero -ra	videoguía
ecomensajería	microfinanza	videoinstalación
ecomovilidad	microflora	videointerpretación
ecopalabro	microfractura	videollamada
ecoresort	microgenerador	videomontaje
ecosobiranista	microgramo	videonoticia
ecosocialista	microgranja	videoperiodismo
ecosocialista	microguía	videopoema
ecosolución	microhistoria	videopóquer
ecosostenible	micromachismo	videoproyección
ecotasa	micromecenaje	videovigilar
ecoteología	micromecenas	visuoconstructivo -va
ecoturista	micromecenazgo	visuoespacial
ecoturístico -ca	micromedicina	visuoperceptivo -va
electroárabe	micromensaje	vitrocarne
electrohidráulico -ca	micromineral	vitrohamburguesa
electromovilidad	micromuestra	